നിരാകരണപത്രം

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.ടി.ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാകുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് മാത്രം ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഔദ്യോഗികമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധിനിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2023] 6 S.C.R. 209

ലാൻഡ് ആൻഡ് ബിൽഡിങ് വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയിലൂടെ ഡൽഹി തലസ്ഥാന പ്രദേശത്തിന്റെ സർക്കാരും

മറ്റൊരാളും

വേഴ്സസ്

മെസ്സേഴ്സ് കെ.എ. രതി സ്റ്റീൽസ് ക്ലിപ്പ്വും മറ്റുള്ളവരും

(2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ൽ)

2023 ലെ പലവക അപേക്ഷ നമ്പർ 414

2023 മാർച്ച് 17

[ജസ്റ്റിസ് എം.ആർ. ഷാ, ജസ്റ്റിസ് ബി.വി. നാഗരത്ന]

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടന : അനുച്ഛേദം 137 - സുപ്രീം കോടതി വിധിന്യായമോ ഉത്തരവുകളോ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നത് - തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ കോടതി പാസാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നത് - അതിന്റെ നിലനിൽപ്പ് - വസ്തുതകൾ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ കാര്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കാര്യത്തിൽ - എന്നിരുന്നാലും, 2013 ലെ നിയമത്തിലെ 24 (2)-ാം വകുപ്പിന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ കേസിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി, ഈ കോടതി പാസാക്കിയ നിരവധി തീരുമാനങ്ങൾ - എന്നിരുന്നാലും, പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ കേസ് പിന്നീട് ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് അസാധുവാക്കി - പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ കേസിൽ നൽകിയ തീരുമാനം മാത്രമല്ല, പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ കേസ് പിന്തുടർന്ന മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കിയതായി ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് പ്രത്യേകം നിരീക്ഷിച്ചു. - റിവ്യൂ ഹർജികളിലെ അപവദിത വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്ത് റദ്ദാക്കാനും യോഗ്യതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിഗണിക്കാനായി സിവിൽ അപ്പീലുകൾ അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജികൾ പുന:സ്ഥാപിക്കാനുമുള്ള റിവ്യൂ ഹർജികൾ - വിധിച്ചു: അഭിപ്രായവ്യത്യാസം കണക്കിലെടുത്ത് വിഷയം ബഹുമാനപ്പെട്ട ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കുക . സിവിൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിത, 1908- ഓർഡർ 47 ചട്ടം 1 - ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പുനരധിവാസം, പുന:സ്ഥാപനം എന്നിവയിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം, 2013 - വകുപ്പ് 24 (2)-സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങൾ, 2013- ഓർഡർ 47 ചട്ടം 1.

ജസ്റ്റിസ് എം. ആർ. ഷായുടെ ഉത്തരവിൽ

** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാലും മറ്റുള്ളവരും* **(2020) 8 എസ്.സി.സി. 129: [2020] 3 എസ്.സി.ആർ 1 – പിന്തുടർന്നു.**

* *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹാരക്ചന്ദ് മിസിരിമാൽ സോളങ്കി* **(2014) 3 എസ്.സി.സി. 183 : [2014] 1 എസ്.സി.ആർ 783;** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ)യും മറ്റുള്ളവരും* **(2018) 3 എസ്.സി.സി. 412: [2018] 2 എസ്.സി.ആർ 1;** *മാഥുര പ്രസാദ് ബാജ്രെ ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് ദോസ്സിബായി എൻ.ബി. ജീജീഭോയ്* **(1970) 1 എസ്.സി.സി. 613 : [1970] 3 എസ്.സി.ആർ 830;** *അസിസ്റ്റൻറ് കമ്മീഷണർ, ആദായ നികുതി, രാജ്കോട്ട് വേഴ്സസ് സൗരാഷ്ട്ര കച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് ക്ലിപ്തം* **(2008) 14 എസ്.സി.സി. 171 : [2008] 13 എസ്.സി.ആർ 421;** *ബോർഡ് ഓഫ് കൺട്രോൾ ഓഫ് ക്രിക്കറ്റ് ഇൻ ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്* **(2005) 4 എസ്.സി.സി. 741 : [2005] 1 എസ്.സി.ആർ 173;** *ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷൻ വേഴ്സസ് തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനം* **(2015) 3 എസ്.സി.സി. 353: [2014] 7 എസ്.സി.ആർ 799;** *ബി.എസ്.എൻ.എൽ വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ* **(2006) 3 എസ്.സി.സി. 1: [2006] 2 എസ്.സി.ആർ 823;** *നീലിമ ശ്രീവാസ്തവ വേഴ്സസ് യു.പി. സംസ്ഥാനം* **2021 എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ എസ്.സി. 610;** *കമലേശ് വർമ്മ വേഴ്സസ് മായാവതി* **(2013) 8 എസ്.സി.സി. 320 : [2013] 11 എസ്.സി.ആർ 25;** *ബേഗാർ ഫൌണ്ടേഷൻ വേഴ്സസ് കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി* **(2021) 3 എസ്.സി.സി. 1;** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര* **(2018) 1 എസ്.സി.സി. 733 – പരാമർശിച്ചു.**

പരാമർശിക്കപ്പെട്ട കേസുകൾ

[2014] 1 എസ്.സി.ആർ 783	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 4
[2018] 2 എസ്.സി.ആർ 1	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 4.1
[1970] 3 എസ്.സി.ആർ 830	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 4.5
[2008] 13 എസ്.സി.ആർ 421	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 4.6
[2005] 1 എസ്.സി.ആർ 173	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 4.7

[2014] 7 എസ്.സി.ആർ 799	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 5.5
[2006] 2 എസ്.സി.ആർ 823	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 5.5
[2013] 11 എസ്.സി.ആർ 25	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 5.6
(2021) 3 എസ്.സി.സി 1	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 5.7
(2018) 1 എസ്.സി.സി 733	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 6
[2020] 3 എസ്.സി.ആർ 1	പിന്തുടർന്നു	ഖണ്ഡിക 9

ജസ്റ്റിസ് ബി.വി. നാഗരത്നയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ

ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർലാൽ **(2020) 8 എസ്.സി.സി. 129: [2020] 3 എസ്.സി.ആർ 1 – പിന്തുടർന്നു.**

പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹാരക്ചന്ദ് മിസ്രിമാൾ സോളങ്കി **(2014) 3 എസ്.സി.സി. 183: [2014] 1 എസ്.സി.ആർ 783;** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര* **(2018) 1 എസ്.സി.സി. 733;** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര* **(2018) 3 എസ്.സി.സി. 412: [2018] 2 എസ്.സി.ആർ 1;** *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശ്യാം വർമ്മ* **(2018) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ എസ്.സി. 3324;** *മാഥുര പ്രസാദ് സർജ്ജു ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് ദോസ്സിബായി എൻ. ബി. ജീജീഭോയ്* **എ.ഐ.ആർ 1971 എസ്.സി. 2355 : [1970] 3 എസ്.സി.ആർ 830;** *അസിസ്റ്റൻറ് കമ്മീഷണർ, ആദായ നികുതി, രാജ്കോട്ട് വേഴ്സസ് സൗരാഷ്ട്ര കച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് ക്ലിപ്തം* **(2008) 14 എസ്.സി.സി. 171: [2008] 13 എസ്.സി.ആർ 421;** *ഡോ.സുബ്രഹ്മണ്യം സ്വാമി വേഴ്സസ് തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും* **(2014) 5 എസ്.സി.സി. 75: [2014] 1 എസ്.സി.ആർ 308;** *രാജേന്ദർ കുമാർ വേഴ്സസ് രാംഭായി* **(2007) 15 എസ്.സി.സി. 513;** *ബേഗാർ ഫൌണ്ടേഷൻ അതിന്റെ സെക്രട്ടറിയിലൂടെ വേഴ്സസ് ജസ്റ്റിസ് കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി (വിരമിച്ചു) യും മറ്റുള്ളവരും* **(2021) 3 എസ്.സി.സി.1;** *കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ* **(2019) 1 എസ്.സി.സി. 1: [2018] 8 എസ്.സി.ആർ 1;** *ഭാരത് സഞ്ചാർ നിഗം ക്ലിപ്തവും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും* **(2006) 3 എസ്.സി.സി 1: [2006] 2 എസ്.സി.ആർ 823;** *കമലേശ് വർമ്മ വേഴ്സസ് മായാവതിയും മറ്റുള്ളവരും* **(2013) 8 എസ്.സി.സി. 320 : [2013] 11 എസ്.സി.ആർ 25;** *ബംഗാൾ ഇമ്മ്യൂണിറ്റി കമ്പനി ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ് ബിഹാർ സംസ്ഥാനം* **എ.ഐ.ആർ 1955 എസ്.സി. 661: [1955] എസ്.സി.ആർ 603;** *ബിശേശ്വർ പ്രതാപ് സഹി വേഴ്സസ് പരാഗ് നാഥ്* **എ.ഐ.ആർ 1934**

പി.സി. 213; *ഹരി ശങ്കർ പാൽ വേഴ്സസ് ആനത് നാഥ് മിത്തർ* എ.ഐ.ആർ 1949 എഫ്.സി. 106; *മോറൻ മാർ ബസേലിയോസ് കത്തോലിക്കോസ് വേഴ്സസ് മോസ്റ്റ് റവരൻറ് മാർ പൌലോസ് അത്തനേഷ്യസ്* എ.ഐ.ആർ 1954 എസ്.സി. 526: [1955] എസ്.സി.ആർ 520; *വൈ.പി. ചൌളയും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് എം. പി. തിവാരിയും മറ്റൊരാളും* എ.ഐ.ആർ 1992 എസ്.സി 1360: [1992] 2 എസ്.സി.ആർ 440; *ശകുന്തള ദേവി വേഴ്സസ് കമല* (2005) 5 എസ്.സി.സി. 390; *ലില്ലി തോമസ് വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ* (2000) 6 എസ്.സി.സി. 224: [2000] 3 എസ്.സി.ആർ 1081; *ഹരിദാസ് ദാസ് വേഴ്സസ് ഉഷാ റാണി ബാണിക്* (2006)4 എസ്.സി.സി. 78: [2006] 3 എസ്.സി.ആർ 87; *തുംഗഭദ്ര ഇൻഡസ്ട്രീസ് ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ് എ.പി. സർക്കാർ* എ.ഐ.ആർ 1964 എസ്.സി. 1372: [1964] 5 എസ്.സി.ആർ 174; *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് മൊഹമ്മദ് നയ്യാർ ഖലീൽ* (2000) 9 എസ്.സി.സി. 252; *ശാന്തി ദേവി വേഴ്സസ് ഹരിയാന സംസ്ഥാനം* (1999 ലെ ആർ.പി.ഡെ നമ്പർ 1249) (1999) 5 എസ്.സി.സി. 703; *ഉഷാ ഭാർതി വേഴ്സസ് ഉത്തർ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനം* (2014) 7 എസ്.സി.സി. 663 : [2014] 4 എസ്.സി.ആർ 1076; *ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനവും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് ജസ്റ്റിസ് ആർ.എ. മേഹ്ത (വിരമിച്ചു)* (2013) 3 എസ്.സി.സി. 1: [2013] 1 എസ്.സി.ആർ 1; *മദൻ മോഹൻ പഥകും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ* എ.ഐ.ആർ 1978 എസ്.സി. 803: (1978) 2 എസ്.സി.സി. 50: [1978] 3 എസ്.സി.ആർ 334; *നീലിമ ശ്രീവാസ്തവ വേഴ്സസ് ഉത്തർ പ്രദേശ് സംസ്ഥാനം* (2021) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ 610; *സെക്രട്ടറി, കർണ്ണാടക സംസ്ഥാനം വേഴ്സസ് ഉമാ ദേവി* (3) (2006) 4 എസ്.സി.സി. 1: [2006] 3 എസ്.സി.ആർ 953; *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് മേജർ എസ്.പി. ശർമ്മ* (2014) 6 എസ്.സി.സി. 351: [2014] 4 എസ്.സി.ആർ 327; *പ്രത്യേക കോടതികൾ ബിൽ,* 1978, വിഷയം (1979) 1 എസ്.സി.സി. 380: [1979] 2 എസ്.സി.ആർ 476; *പശ്ചിമ ബംഗാൾ സംസ്ഥാനം വേഴ്സസ് കമൽ സെൻഗുപ്ത* (2008) 8 എസ്.സി.സി. 612: [2008] 10 എസ്.സി.ആർ 4; *ഹരി ശങ്കർ പാൽ വേഴ്സസ് ആനത് നാഥ് മിത്തർ* 1949 എഫ്.സി.ആർ 36; *പരീസൻ ദേവി വേഴ്സസ് സുമിത്രി ദേവി* (1997) 8 എസ്.സി.സി. 715: [1997] 4 അനുബന്ധം എസ്.സി.ആർ 470; *നാലഗഢ് ദേഹതി സഹകരണ ഗതാഗത സംഘം ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ് ബേലി റാം* എ.ഐ.ആർ 1981 എച്ച്.പി. 1; *ഗ്യാൻ ചന്ദ്ര ദ്വിവേദി വേഴ്സസ് 2 ആം എ.ഡി.ജെ, കാൺപൂർ* എഐആർ 1987 അലഹബാദ് 40; *എസ്.മധുസൂധൻ റെഡ്ഡി വേഴ്സസ് വി. നാരായണ റെഡ്ഡി* (2022) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ എസ്.സി. 1034; *ചജ്ജു റാം വേഴ്സസ് നേകി* എ.ഐ.ആർ 1922 പി.സി. 112; *യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് സന്തർ മാംഗനീസും ആൻഡ് അയൺ ഓർസ് ക്ലിപ്തവും മറ്റുള്ളവരും* (2013) 8 എസ്.സി.സി. 337 : [2013] 2 എസ്.സി.ആർ 1045; *ഹരിയാന സംസ്ഥാനം*

വേഴ്സസ് ജി.ഡി. ഗോയങ്ക ടൂറിസം കോർപ്പറേഷൻ ക്ലിപ്തം **(2018) 3 എസ്.സി.സി. 585 – പരാമർശിച്ചു.**

ജി.പി. സിങ്ങിന്റെ "*നിയമപരമായ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ*" – **15 ആം പതിപ്പ്.**

പരാമർശിക്കപ്പെട്ട കേസുകൾ

[2014] 1 എസ്.സി.ആർ 783	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 5**
(2018) 1 എസ്.സി.സി. 733	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 6**
[2018] 2 എസ്.സി.ആർ 1	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 6**
[1970] 3 എസ്.സി.ആർ 830	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 14**
[2008] 13 എസ്.സി.ആർ 421	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 14**
[2014] 1 എസ്.സി.ആർ 308	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (i)**
(2007) 15 എസ്.സി.സി. 513	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (i)**
(2021) 3 എസ്.സി.സി. 1	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (ii)**
[2018] 8 എസ്.സി.ആർ 1	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (ii)**
[2006] 2 എസ്.സി.ആർ 823	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (iii)**
[2013] 11 എസ്.സി.ആർ 25	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 17 (iv)**
[1955] എസ്.സി.ആർ 603	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 18**
AIR 1922 പ്രിവി കൌൺസിൽ. 112	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 34 (i)**
AIR 1934 പ്രിവി കൌൺസിൽ 213	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 34 (i)**
AIR 1949 ഫെഡറൽ കോർട്ട് 106	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 34 (ii)**
[1955] എസ്.സി.ആർ 520	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 34 (iii)**
[1992] 2 എസ്.സി.ആർ 440	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 38**
[2006] 2 എസ്.സി.ആർ 823	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 42**
(2005) 5 എസ്.സി.സി 390	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 43 (c)**
[2000] 3 എസ്.സി.ആർ 1081	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 43 (e)**
[2006] 3 എസ്.സി.ആർ 87	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 45 (a)**
[1964] 5 എസ്.സി.ആർ 174	**പരാമർശിച്ചു**	**ഖണ്ഡിക 45 (b)**

(2000) 9 എസ്.സി.സി 252	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 45 (c)
(1999) 5 എസ്.സി.സി 703	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 45 (d)
[2014] 4 എസ്.സി.ആർ 1076	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 45 (e)
[2013] 1 എസ്.സി.ആർ 1	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (a)
[1978] 3 എസ്.സി.ആർ 334	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (b)
[2006] 3 എസ്.സി.ആർ 953	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (c)
[2014] 4 എസ്.സി.ആർ 327	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (d)
[1979] 2 എസ്.സി.ആർ 476	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (f)
[2008] 10 എസ്.സി.ആർ 4	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (g)
[1997] 4 അനുബന്ധം എസ്.സി.ആർ 470	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (g) (ii)
AIR 1981 ഹിമാചൽ പ്രദേശ് 1	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (g) (iii)
AIR 1987 അലഹബാദ് 40	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (g) (iv)
AIR 1922 പ്രിവി കൌൺസിൽ 112	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (h)
[2013] 2 എസ്.സി.ആർ 1045	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 46 (h) (i)
(2018) 3 എസ്.സി.സി 585	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 47
[2020] 3 എസ്.സി.ആർ 1	പിന്തുടർന്നു	ഖണ്ഡിക 51

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത: 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ലെ 2023 ലെ പലവക അപേക്ഷ നമ്പർ 414.

2016 ലെ സി.എ. നമ്പർ 1185 ൽ ഭാരതത്തിന്റെ പരമോന്നത കോടതിയുടെ 29.11.2016 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

അതോടൊപ്പം

2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 396, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8909 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 397 ,2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8529 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 398, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 399, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8899 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 400, 2016 ലെ

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8527 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 401, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8547 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 402, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8952 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 403, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 12111 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 404, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8935 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 405, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8954 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 406, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9049 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 407, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8559 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 408, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8511 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 409, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8925 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 410, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9214 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 411, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 12114 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 412, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9595 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 413, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8898 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 414, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11853 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 415, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 4599 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 416, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8921 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 417, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8505 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 418, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 10206 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 419, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8904 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 420, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9719 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 421, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 12046 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 422, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8957 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 423, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8922 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 424, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8929 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 425, 2016 ലെ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ 17316 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 426, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8545 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 427, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9598 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 428, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11256 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 429, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11854 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 430, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 9597 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 431, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ൽ 2018 ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ 735, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857 ൽ 2018 ലെ പലവക അപേക്ഷ നമ്പർ 159, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11841 ൽ 2023 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി നമ്പർ 432, 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11846 ൽ 2017 ലെ റിവ്യൂ ഹർജി (സിവിൽ) നമ്പർ 882.

തുഷാർ മേത്ത, എസ്.ജി, കെ.എം. നടരാജ്, എ.എസ്.ജി, ബി.കെ. സതീജ, ദിനേശ് ചന്ദർ യാദവ്, എ. എ. ജി., സഞ്ജയ് പൊദ്ദാർ, വി. ഗിരി, ശ്യാം ദിവാൻ, നീരജ് കെ. ആർ. ജെയിൻ, വിവേക് ചിബ്, സീനിയർ. അഡ്വ. പ്രവീൺ സ്വരൂപ്, ശിവം ഗോയൽ, അനിൽ കുമാർ ഗോയൽ, ഗോവിന്ദ് കുമാർ, പ്രതീഷ് ഗോയൽ, രാമായ എസ് ഗോയൽ, അജയ് വിക്രം സിംഗ്, പ്രിയങ്കാ സിംഗ്, ശേഖർ ഷ്രോട്ടിയ, ഖുറാത്തുലെയ്ൻ, അനിൽ കെ. ആർ. ഗോയൽ, ഗോവിന്ദ് കുമാർ, പ്രതിഷ് ഗോയൽ, വിഷ്ണു ബി. സഹര്യ, വീരേഷ് ബി. സഹര്യ, അക്ഷത് അഗർവാല, എം/എസ്. സഹര്യ & കമ്പനി, നിതിൻ മിശ്ര, എ.എസ്.. റിഷി, ഈശ്വർ ചന്ദ്, സഞ്ജയ് കുമാർ വിസെൻ, സുരേഷ് കുമാർ ഭാൻ, ശ്രീമതി അസ്മിത ദ്വിവേദി, ശ്രീമതി സ്വാതി യാദവ്, ദിനേശ് കുമാർ ഗാർഗ്, ശ്രീമതി ബിന്ന താന്ത, രവി ഭരുക, അങ്കിത് അഗർവാൾ, ശ്രീമതി സുജീത ശ്രീവാസ്തവ, ശ്രീമതി ആരതി സിംഗ്, ആകാശ്ദീപ് സിംഗ് റോഡ, ശ്രീമതി പൂജ സിംഗ്, ബസന്ത് പാൽ സിംഗ്, ശ്രീമതി നിഹാരിക അലുവാലിയ, ശ്രീമതി സ്നേഹ ബോത്വെ, ശ്രീമതി മണിക ത്രിപാഠി പാണ്ഡെ, മനീഷ് വശിഷ്ട്, അശുതോഷ് കൌശിക്, ശ്രീമതി ജാസ്മിൻ ഡംകേവാല, ടി. വി. എസ്. രാഘവേന്ദ്ര ശ്രേയസ്, രാജീവ് കുമാർ ഘവാന, നീലാക്ഷ് ശർമ, ശ്രീമതി അക്ഷിത, സിദ്ധാർത്ഥ് വാസുദേവ്, ദിനേശ് കെ. ഗാർഗ്, ധനഞ്ജയ് ഗാർഗ്, അഭിഷേക് ഗാർഗ്, ഇഷാൻ തിവാരി, അജിത് ഗെയ്ക്വാർ, അമിത് മാലിക്, സുദീപ് സിംഗ്, ശ്രീമതി നീലം സിംഗ്, ദേവേഷ് ഭാട്ടിയ, ഡോ. എം. കെ. രവി, അങ്കർ ബൻസാൽ, രാജീവ് രഹേജ, ദീപക് വൃത്സ്യ, ശ്രീമതി അക്രിതി ചൌബെ, അനിരുദ്ധ് ബക്രു, ആയുഷ് പുരി, ശ്രീമതി അൻഷുല ലറോയിയ, അനുഭവ് റേ, ടി. എൻ. സിംഗ്, വികാസ് കെ. സിംഗ്, ഷാം ചന്ദ്, വിക്രം സിംഗ്, രാജശ്രീ സിംഗ്, ഉമംഗ് ത്രിപാഠി, ശ്രീമതി സ്മിത മാൻ, ശ്രീമതി നീന ആർ നരിമാൻ, ശ്രീമതി ദീക്ഷാ റായ്, അങ്കിത് അഗർവാൾ, വിവേക് ശർമ്മ, ശ്രീമതി കോറൽ ഷാ, ശ്രീമതി ഉന്നതി ജുൻജ്വാല, ശ്രീമതി ക്രിസ്റ്റീദെ ചൌധരി, ശ്രീമതി എൻ. വസിഷ്ഠ്, ശ്രീമതി ജ്യോതി കട്ടാരിയ, അജയ് മാർവ, ദിവ്യൻഷു ഗോയൽ, ശ്രീമതി സൃഷ്ടി ഭല്ല, മായങ്ക് കപൂർ, അലോക് ഗുപ്ത, അതുൽ കുമാർ, അമിതാഭ് രഞ്ജൻ, ശ്രീമതി അർച്ചന കുമാരി, രാജീവ് രഞ്ജൻ, രാഹുൽ പാണ്ഡെ, ശ്രീമതി സ്വീറ്റി സിംഗ്, ശ്രീമതി അന്ന സുല, ഹിമേഷ് താക്കർ, ശ്രീമതി താന്യ മിത്തൽ, അഭിനവ് ശ്രീവാസ്തവ, അരവിന്ദ് കുമാർ ശർമ, കന്ന അഗർവാൾ, ശരത് നമ്പ്യാർ, ബി.കെ.. സതിജ, അനുജ് ശ്രീനിവാസ് ഉഡുപ്പ, നകുൽ ചെംഗപ്പ, ശ്രീമതി അസ്ത്ര ത്യാഗി, ദിനേശ് ചന്ദർ ടെഹാൻ, ശ്രീമതി നേഹ ത്രിപാഠി, അശ്വനി കുമാർ, ശ്രീമതി കുമുദ് നിജ്വാൻ, അൻഷയ് ധത്വാലിയ, രവീന്ദർ നെയ്ൻ, പുനീത് ശർമ, നിഷിത് അഗർവാൾ, ശ്രീമതി കനിഷ്ക മിത്തൽ, രാജീവ് കെ. ഗാർഗ്, ആശിഷ് ഗാർഗ്, ടി.എൽ.. ഗാർഗ്, ശ്രീമതി ഭാവന മൂൽചന്ദ്നി, ഹിതേഷ് കെ. ആർ. ശർമ, എസ്.കെ. രജോര, അഖിലേശ്വർ ഝാ, ശ്രീമതി വിപിൻ ഗുപ്ത, രാകേഷ് കുമാർ, അഖിൽ സച്ചാർ, ശ്രീമതി സുനന്ദ ഭുൽസ്യൻ എന്നീ അഭിഭാഷകർ കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതിയുടെ ഇനിപ്പറയുന്ന തീരുമാനങ്ങൾ പ്രസ്താവിച്ചു:

ഉത്തരവ്

ജസ്റ്റിസ് എം.ആർ. ഷാ

1. ഈ ക്ലട്ടം അപേക്ഷകളിലും ഹർജികളിലും നിയമത്തെയും വസ്തുതകളെയും കുറിച്ചുള്ള പൊതുവായ ചോദ്യം ഉയരുന്നതിനാൽ, ഈ അപേക്ഷകളും ഹർജികളും ഒരുമിച്ച് തീരുമാനിക്കുകയും ഈ പൊതു ഉത്തരവിലൂടെ തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

2. ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകരെ കേട്ടതിനുശേഷം, കേസിന്റെ വസ്തുതകളിലും സാഹചര്യങ്ങളിലും, ബന്ധപ്പെട്ട റിവ്യൂ /റദ്ദാക്കൽ അപേക്ഷകൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിൽ ഉണ്ടായ കാലതാമസം ഇതിനാൽ മാപ്പാക്കുന്നു.

3. ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകളിൽ അത് തള്ളാനും / തീർപ്പാക്കാനും പ്രസ്താവിച്ച ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയാനും റദ്ദാക്കാനും സിവിൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിത (സിപിസി) വകുപ്പ് 47 നോട് ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137 പ്രകാരം ഈ അപേക്ഷകളെല്ലാം യോഗ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിഗണിക്കുന്നതിന് അവയുടെ യഥാർത്ഥ ഫയലിലേക്ക് പുനരെടുക്കാനുമായി ഡൽഹി എൻസിടി സർക്കാരും ഡൽഹി വികസന അതോറിറ്റിയും ഫയൽ ചെയ്തു.

4. ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ സിവിൽ അപ്പീലുകളും തള്ളിക്കളയുകയും / തീർപ്പാക്കുകയും, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പുനരധിവാസത്തിനും, പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശനിയമം (ഇനി '2013 നിയമം' എന്ന് പരാമർശിക്കുന്നു) വകുപ്പ് 24 (2)ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രശ്നവിഷയമായ ഭൂമിയുടെ ആർജ്ജനം കാലഹരണപ്പെട്ടു എന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതികളുടെ വിധിന്യായങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും / സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഈ കോടതിയുടെ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹാരക്ചന്ദ് മിസ്രിമാൽ സോളങ്കി (2014) 3 എസ്.സി.സി. 183*** എന്ന കേസിലെ തീരുമാനത്തിൽ ആശ്രയിച്ചു എന്ന് ഡൽഹി ദേശീയ തലസ്ഥാനപ്രദേശത്തെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ സഞ്ജയ് പോദ്ദാറും ഡൽഹി വികസന അധികാരിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഹാജരായ മറ്റ് അഭിഭാഷകരും ശക്തമായി

ബോധിപ്പിച്ചു. കേസിൽ ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ അപ്പീലുകളും തള്ളുകയോ തീർപ്പാക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനം ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാലും മറ്റുള്ളവരും, (2020) 8 എസ്സിസി 129*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് പ്രത്യേകമായി അസാധുവാക്കിയതാണ് എന്നതാണ് അപ്പീൽവാദികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള കേസ്. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** നൽകിയ തീരുമാനം പ്രത്യേകമായി അസാധുവാക്കുന്നതിലൂടെ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** നൽകിയ തീരുമാനം അസാധുവാക്കുക മാത്രമല്ല, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** പിന്തുടർന്ന മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കുകയാണെന്നും ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് പ്രത്യേകമായി നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട അപേക്ഷകർക്ക് വേണ്ടി സമർപ്പിക്കുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡികയെ വളരെയധികം ആശ്രയിക്കുന്നു.

4.1 ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ)യും മറ്റുള്ളവരും (2018) 3 എസ്. സി. സി 412*** കേസിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനവും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** എടുത്ത കാഴ്ചപ്പാടിനെ തുടർന്നുള്ള മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെന്ന് വിധിക്കുമ്പോൾ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകിയ തീരുമാനങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉചിതമായ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചതായി അപേക്ഷകൾക്ക് വേണ്ടി കൂടുതലായി ബോധിപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിലെ നൽകിയിരിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് അനുസൃതമായി, നിലവിലെ അപേക്ഷകൾ/ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തുവെന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു.

4.2 റിവ്യൂവിനുള്ള അധികാരം ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137 ൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നുവെന്ന് വീണ്ടും ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാലും മറ്റുള്ളവരും (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നിയമം സ്ഥാപിക്കുകയും അതത് അപ്പീലുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനോ തള്ളുന്നതിനോ അടിസ്ഥാനമായ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ പ്രത്യേകമായി തീരുമാനം അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ, നിയമത്തിന്റെ ചോദ്യത്തിന് *റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ* തത്വം ബാധകമല്ലെന്ന് വാദിക്കുന്നു.

4.3 ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായവും ഉത്തരവും ഈ കോടതിയുടെ മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് പിന്നീട് സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 877/2014 ൽ 16.07.2020 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ റദ്ദാക്കിയതായി ബന്ധപ്പെട്ട അപേക്ഷകർക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. ഈ വിഷയം കണക്കിലെടുത്ത്, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ച് അതത് സിവിൽ അപ്പീലുകൾ തള്ളിക്കളയുകയോ തീർപ്പാക്കുകയോ ചെയ്ത ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്നും ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

4.4 ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ വിധി ആശ്രയിച്ചിരുന്നതും ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി (മേൽപ്പറഞ്ഞ) കേസിൽ ഭരണഘടന ബെഞ്ച് നൽകിയ തുടർന്നുള്ള വിധി പരിഗണിക്കുന്ന അസൽ ഫയലിലേക്ക് പുനരെടുക്കാൻ ഉത്തരവിട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകൾ തള്ളിക്കളയുകയോ തീർപ്പാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സമാനമായ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള തുടർന്നുള്ള ചില ഉത്തരവുകളെയും അപേക്ഷകർക്കു വേണ്ടി ഹാജരാവുന്ന അഭിജ്ഞരായ അഭിഭാഷകർ ആശ്രയിച്ചു. പലവക അപേക്ഷ ഡയറി നമ്പർ 21678/2020 ൽ ഈ കോടതി 15.02.2022 ൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവിൽ ആശ്രയിച്ചു.

4.5 നിയമത്തെ കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനത്തിൽ നേരത്തെയുള്ള തീരുമാനത്തെ തുടർന്ന് നിയമത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഈ കോടതി വിധിച്ചത് പോലെ നേരത്തെയുള്ള തീരുമാനം റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ ആയി പ്രവർത്തിക്കില്ലെന്ന തന്റെ പ്രസ്താവനയ്ക്ക് പിന്തുണയായി അപേക്ഷകർക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ സഞ്ജയ് പോദ്ദാർ ***മഥുര പ്രസാദ് ബാജൂ ജയ്സ്വാളും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് ദോസ്സിഭായി എൻ.ബി ജീജീഭോയ് (1970) 1 എസ്. സി. സി. 613***, കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ചു.

4.6 ***ആദായനികുതി അസിസ്റ്റന്റ് കമ്മീഷണർ, രാജ്കോട്ട് വേഴ്സസ് സൗരാഷ്ട്ര കച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് ക്ലിപ്തം, (2008) 14 എസ്.സി.സി 171*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ച്, ഈ കോടതി നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്തതുപോലെ ഒരു ജൂഡീഷ്യൽ തീരുമാനം മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു. തുടർന്നുള്ള ഒരു തീരുമാനം മുമ്പത്തേതിൽ മാറ്റം വരുത്തുകയാണെങ്കിൽ, പിന്നീടുള്ള തീരുമാനം പുതിയ നിയമം ഉണ്ടാക്കില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെ പ്രയോഗിക്കേണ്ട നിയമത്തിന്റെ ശരിയായ തത്വം മാത്രമേ അത്

കണ്ടെത്തുകയുള്ളൂ. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, കോടതിയുടെ മുൻ തീരുമാനം കുറച്ചുകാലം പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ പോലും, പിന്നീട് നൽകിയ തീരുമാനം നേരത്തെ ശരിയായി മനസ്സിലാക്കാത്ത നിയമപരമായ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കുന്ന മുൻകാല പ്രാബല്യം ഉണ്ടാക്കുമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

4.7. നിലവിലെ കേസിൽ, പല കേസുകളിലും, പ്രശ്നവിഷയമായ ഭൂമിയുടെ കൈവശാവകാശം പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഡിഡിഎ/അപേക്ഷകർക്ക് കൈമാറിയതായി ബന്ധപ്പെട്ട അപേക്ഷകർക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ നിയമത്തിന്റെ തെറ്റായ വ്യാഖ്യാനം കാരണം ഏറ്റെടുക്കലുകൾ കാലഹരണപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. അതിനാൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ പിന്നീടുള്ള തീരുമാനം നിയമത്തിൽ വ്യക്തത വരുത്തുകയും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ നൽകിയ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തെ പ്രത്യേകമായി അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്ത ***ഇൻഡോർ വികസന അതോറിറ്റി (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കൽ കാലഹരണപ്പെടാൻ പാടില്ലെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകളിൽ പാസാക്കിയ അപവദിത ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ, അപേക്ഷകർ/പൊതു അധികാരികൾ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരുമെന്നും അവർ ഭൂമിയുടെ കൈവശാവകാശം യഥാർത്ഥ ഭൂവുടമകൾക്ക് തിരികെ നൽകേണ്ടിവരുമെന്നും അതുവഴി പ്രശ്നവിഷയമയ ഭൂമി അത് ഏറ്റെടുത്ത പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കില്ലെന്നും ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ***ബോർഡ് ഓഫ് കൺട്രോൾ ഫോർ ക്രിക്കറ്റ് ഇൻ ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ് (2005) 4 എസ്സിസി 741*** കേസിൽ ഈ കോടതി നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്തതുപോലെ, കോടതിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള ഒരു തെറ്റ് ഉത്തരവിനെ റിവ്യൂ ചെയാൻ ആവശ്യപ്പെടാം. മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിൽ സിപിസി ഓർഡർ 47 ചട്ടം 1ലെ "മതിയായ കാരണം" എന്ന വാക്കുകൾ ഒരു കോടതിയോ ഒരു അഭിഭാഷകനോ പോലും വസ്തുതയെക്കുറിച്ചോ നിയമത്തെക്കുറിച്ചോ ഉള്ള തെറ്റിദ്ധാരണ ഉൾപ്പെടുത്താൻ പര്യാപ്തമാണെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കോടതിയുടെ പ്രവർത്തി മൂലം ഒരു കക്ഷിയും കഷ്ടപ്പെടരുത് എന്ന സിദ്ധാന്തം പ്രയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ റിവ്യൂവിനുള്ള അപേക്ഷ ആവശ്യമായി വന്നേക്കാമെന്ന് കൂടുതലായി നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

4.8 മേൽപ്പറഞ്ഞ അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ട്, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് അസാധുവാക്കിയ തീരുമാനത്തെ

ആശ്രയിച്ച്, മേൽപ്പറഞ്ഞ സിവിൽ അപ്പീലുകളിൽ പാസാക്കിയ മുൻ ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ /റദ്ദാക്കാനും തുടർന്ന് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ (മേൽഷരാമർശം)*** കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നൽകിയ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അത് തീരുമാനിക്കുകയും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുവാൻ അപേക്ഷിച്ചു. യോഗ്യതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ പുതുതായി കേട്ടാൽ ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് ദോഷമൊന്നുമുണ്ടാകില്ലെന്നും എതിർകക്ഷികൾ/ഭ്രവുടമകളെ യോഗ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങളിലും കേൾക്കും എന്നും ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

5. ശ്രീ ശ്യാം ദിവാൻ, ശ്രീ വി. ഗിരി, ശ്രീ നീരജ് കുമാർ ജെയിൻ, ശ്രീ വിവേക് ചിബ്, സീനിയർ അഭിഭാഷകർ, ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മറ്റ് അഭിഭാഷകർ എന്നിവർ ഈ റിവ്യൂ അപേക്ഷകളെ എതിർക്കുന്നു.

5.1 തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് അപേക്ഷകർ നിലവിലെ റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ശക്തമായി ബോധിപ്പിക്കുന്നു. കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനം കണക്കിലെടുത്ത് നിയമത്തിലെ മാറ്റം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമാകില്ലെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ്*** മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായം ***പൂനെ മുനിസിഷൽ കോർഷറേഷൻ (മേൽഷരാമർശം)*** കേസിൽ തീരുമാനം അസാധുവാക്കിയാലും കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള സ്ഥാപിതമായ നിലയെ ബാധിക്കില്ലെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

5.2 ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ (മേൽഷരാമർശം)*** വിധിന്യായം അതിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഭാവികാലപ്രാബല്യമുള്ളതായി കണക്കാക്കാമെന്നും ഇതിനകം അന്തിമരൂപം കൈവരിച്ച അവകാശവാദങ്ങൾ /കേസുകൾ പുനരെടുക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും കൂടുതലായി ബോധിപ്പിച്ചു.

5.3 നിലവിലെ വിഷയത്തിൽ (സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8529/2016) ഡൽഹി ഹൈക്കോടതി വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ച സമയത്ത് പ്രാബല്യത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന നിയമം ***പൂനെ മുനിസിഷൽ കോർഷറേഷന്റെ (മേൽഷരാമർശം)*** കേസിൽ തീരുമാനിച്ചത് ആയിരുന്നു എന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു.

5.4 ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിൻറെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ച തീയതിക്ക് മുമ്പുതന്നെ, വിഷയം അന്തിമരൂപം പ്രാപിക്കുകയും പ്രശ്നവിഷയഭൂമിയുടെ മേൽ ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾ വ്യക്തമാവുകയും ചെയ്തുവെന്ന് വാദിക്കുന്നു.

5.5 ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ എടുത്ത തീരുമാനത്തിൻറെ 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നിടത്തോളം ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** (മേൽപ്പരാമർശം), ***ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷൻ വേഴ്സസ് തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനം (2015) 3 എസ്.സി.സി. 353*** എന്നീ കേസുകളിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നിയമത്തിൻറെ കൃത്യതയിൽ മാത്രമാണ് ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന് ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നതെന്ന് ഉന്നയിക്കുന്നു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം) അല്ലെങ്കിൽ ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അപ്പീലുകൾ അല്ലെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസുകളിലോ മറ്റേതെങ്കിലും കേസിലോ ഉള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ റിവ്യൂ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് പരിഗണിക്കുന്നില്ല.. അതിനാൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** അല്ലെങ്കിൽ ***ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷനിൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** ഈ കോടതിയുടെ ന്യായനിർണ്ണയത്തിന്റെ പ്രയോഗം എന്ന നിലയിൽ അല്ലെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങളെ പിന്തുടർന്ന യോഗ്യതയുള്ള കോടതിയുടെ മറ്റേതെങ്കിലും വിധിന്യായം ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന് വിധിന്യായങ്ങൾ റദ്ദാക്കുവാനോ റിവ്യൂ ചെയ്യാനോ കഴിയുകയോ ഉദ്ദേശിക്കുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. വിധിന്യായത്തിൻറെ അസാധുവാക്കലിൻറെ ഫലം അങ്ങനെ അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങളുടെ മുൻകാലവിധിപ്രമാണ മൂല്യത്തെ പരിഗണിക്കാൻ മാത്രമേ കഴിയൂ, എന്നാൽ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പാസാക്കിയ ഉത്തരവിനെ നിഷ്ഫലമാക്കാൻ കഴിയില്ല. ഒരു തീരുമാനം അസാധുവാക്കുന്നതിലൂടെ, അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായത്തിന് അതിന്റെ മുൻകാലവിധിപ്രമാണ മൂല്യം നഷ്ടപ്പെടുമെന്നും അതിൽ കൂടുതലൊന്നുമില്ലെന്നും ബോധിപ്പിക്കുന്നു. ***ബിഎസ്എൻഎൽ വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2006) 3 എസ്.സി.സി. 1*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തിൽ ആശ്രയിച്ചു. മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിൽ, അസാധുവാക്കൽ കേസിലെ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ നിയമപരമായ ബാധ്യതയെ ബാധിക്കില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.

5.5.1 തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായത്തിലൂടെ തത്വങ്ങൾ അസാധുവാക്കുന്നത് കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ നിയമപരമായ ബാധ്യതയുടെ പ്രഭാവത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തില്ലെന്ന് ഈ കോടതി

വിധിച്ചതിനെ തന്റെ പ്രസ്താവനകളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി ***നിലിമ ശ്രീവാസ്തവ വേഴ്സസ് യു.പി.സംസ്ഥാനം (2021 എസ്.സി.സി ഓൺലൈൻ എസ്.സി. 610)*** എന്ന സമീപകാല തീരുമാനത്തെ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ ദിവാൻ ആശ്രയിച്ചു. അതിനാൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽഷരാമർശം)*** കേസിലെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് വിധിന്യായത്തിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡിക റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികളെ സഹായിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉന്നയിക്കുന്നു.

5.6 മറ്റ് തരത്തിലായാൽ പോലും സിപിസിയിലെ ഓർഡർ 47 ചട്ടം 1, സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങളിലെ ഓർഡർ 47 എന്നിവ പ്രകാരം കണക്കാക്കിയ വ്യവസ്ഥകളൊന്നും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നില്ലെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ തുടർന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു. സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങളിലെ ഓർഡർ 47 നോട് ചേർത്ത് വായിക്കുന്ന ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137 പ്രകാരമാണ് റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നത്. പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കോ അനുച്ഛേദം 145 പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങൾക്കോ വിധേയമായി ഈ കോടതിക്ക് അതിന്റെ തീരുമാനം റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അധികാരമുണ്ടെന്ന് അനുച്ഛേദം 137 പറയുന്നു. ഓർഡർ 47 ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന അടിസ്ഥാനത്തിലല്ലാതെ ഒരു സിവിൽ നടപടികളിലും റിവ്യൂവിനുള്ള ഒരു അപേക്ഷയും സ്വീകരിക്കില്ലെന്ന് സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങളിലെ ഓർഡർ 47 പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഇനിപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങളാൽ ഒരു റിവ്യൂ ഹർജി നൽകാമെന്ന് ഓർഡർ 47 റൂൾ 1 സിപിസി പ്രസ്താവിക്കുന്നുഃ

(എ) ഉചിതമായ ജാഗ്രത പാലിച്ചതിന് ശേഷം, ഹർജികക്ഷിയുടെ അറിവിൽ വരാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഹാജരാക്കാൻ കഴിയാത്തതോ ആയ പുതിയതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ കാര്യങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ തെളിവുകൾ കണ്ടെത്തൽ, അല്ലെങ്കിൽ

(ബി) എന്തെങ്കിലും പിശക് മൂലമോ അല്ലെങ്കിൽ രേഖയിൽ പ്രകടമായ ചില തെറ്റുകൾ കാരണം, ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ

(സി) മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ.

കമലേഷ് വർമ്മ വേഴ്സസ്. മായാവതി (2013) 8 എസ്.സി.സി 320 കേസിൽ, ഈ കോടതി റിവ്യൂ അധികാരിത സംബന്ധിച്ച നിയമം ആവർത്തിച്ചതായും മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ റിവ്യൂ ഹർജി നിലനിൽക്കില്ലെന്നും നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

5.7. മുമ്പത്തെ തീരുമാനത്തെ അസാധുവാക്കിയാലും അത് റിവ്യൂവിനുള്ള അടിസ്ഥാനമാകില്ലെന്നും സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിനെ തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെന്ന് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ)*** എന്ന കേസിൽ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നതാണ് നിലവിലെ കേസുകളിൽ ഉന്നയിച്ചിരിക്കുന്ന ഏക കാരണമെന്ന് തർക്കിക്കുന്നു. അത് പോലെ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ) (മേൽപ്പരാമർശം)*** എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായം അനുസരിച്ച് ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകിയ തീരുമാനങ്ങൾ പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉചിതമായ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നും തർക്കിച്ചു. കോടതിയുടെ വിധി അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനം മറ്റേതെങ്കിലും കേസിൽ ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ മാറ്റുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത അത്തരം വിധിന്യായത്തിന്റെ റിവ്യൂവിന് കാരണമാകില്ലെന്ന് നിയമസംഹിതയിലെ 47-ാം ഓർഡറിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ പറയുന്നു. നിയമത്തിലെ മാറ്റമോ തുടർന്നുള്ള ഒരു തുല്യ ബെഞ്ചിന്റെയോ വലിയ ബെഞ്ചിന്റെയോ തീരുമാനം/വിധിന്യായം എന്നിവ റിവ്യൂവിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ***ബേഗാർ ഫൌണ്ടേഷൻ v. കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി (2021) 3 എസ്.സി.സി. 1 കേസിൽ*** ഈ കോടതിയുടെ ഒരു ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നിരീക്ഷിച്ചുവെന്ന് ബോധിപ്പിച്ചു.

5.8 ചില കേസുകളിൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് തീരുമാനത്തിന് ശേഷമുള്ള സമാനമായ റിവ്യൂ ഹർജികൾ തള്ളിയതായി ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ വിധിന്യായം പിന്നീട് റദ്ദാക്കിയതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ കേസുകളിൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ, അതും ഇത്രയും നീണ്ട കാലതാമസത്തിന് ശേഷം റിവ്യൂ ചെയ്യാനോ/അല്ലെങ്കിൽ റദ്ദാക്കാനോ ഉള്ള അടിസ്ഥാനമായിരിക്കില്ല. റദ്ദാക്കാനുള്ള ഉത്തരവ് ഒരു തരത്തിലും നിലവിലെ കേസുകളിൽ വിധി റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അപേക്ഷകർക്ക് അധിക പ്രചോദനം നൽകുന്നില്ലെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

5.9 മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രസ്താവനകൾ നടത്തി മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച്, റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ തള്ളാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

6. ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കായി അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകരെ ഈ കോടതി സുദീർഘമായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ച്, ബന്ധപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതികൾ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകൾ സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന ഈ എല്ലാ കേസുകളിലും, ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകൾ തള്ളുകയോ തീർപ്പാക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നത് തുടക്കത്തിൽ തന്നെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര, (2018) 1 എസ്.സി.സി. 733,*** കേസിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിന്റെ തീരുമാനത്തിന്റെ കൃത്യതയെ സംശയിക്കുന്നുവെന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. കേസ് മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചിന് മുമ്പാകെ വച്ചു. ഭൂരിപക്ഷ തീരുമാനത്തിലൂടെ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനം തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെന്ന് വിധിച്ചു. അങ്ങനെ വിധിക്കുകയും മൂന്നംഗ ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചിന്റെ തീരുമാനത്തിന് എതിരായിട്ടുള്ള വ്യാപ്തി വരെ പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തെ പിന്തുടരുന്ന ***ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനവും മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്ത കൊണ്ട്, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകിയ തീരുമാനങ്ങൾ പ്രസ്തുത തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉചിതമായ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നും ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. അങ്ങനെയാണ്, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ)(മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ നിരീക്ഷണങ്ങളും ഖണ്ഡിക 217 ൽ നിലനിറുത്തിയിരിക്കുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യവും കണക്കിലെടുത്ത് അപേക്ഷകർ ഇപ്പോഴത്തെ റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ നൽകിയത്. വിഷയം അവിടെ ഒതുങ്ങുന്നില്ല. അതിനുശേഷം, ഈ കോടതിയിലെ അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചിന് ഒരു റഫറൻസ് നൽകി. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനം പ്രത്യേകമായി അസാധുവാക്കി. 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ, ഇത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നിരീക്ഷിക്കുകയും വിധിക്കുകയും ചെയ്തു:

> **"365.** തത്ഫലമായി, *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ [പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹരക്ചന്ദ് മിസിരിമൽ സോളങ്കി*, (2014) 3 എസ്.സി.സി 183 ൽ നൽകിയ തീരുമാനം ഇതിനാൽ അസാധുവാക്കുകയും *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ [പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹരക്ചന്ദ് മിസിരിമാൽ സോളങ്കി,* (2014) 3 എസ്.സി.സി. 183 തീരുമാനം

പിന്തുടർന്നിട്ടുള്ള മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. *[ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷൻ വേഴ്സസ് തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനം* (2015) 3 SCC 353 നല്ല നിയമം നിർദ്ദേശിക്കുന്നുവെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല, അത് അസാധുവാക്കപ്പെടുന്നു, അതിനെ പിന്തുടർന്നു കൊണ്ടുള്ള മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കുന്നു. *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര [ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര,* (2018) 3 എസ്.സി.സി. 412] കേസിൽ, വകുപ്പ് 24 (2) ലെ പരിമിതിവ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വശവും, "അല്ലെങ്കിൽ"(or) എന്നത് "രണ്ടുമല്ല"(nor) അല്ലെങ്കിൽ "കൂടെ"(and) എന്നും വായിക്കേണ്ടതുണ്ടോ എന്നതും പരിഗണനയ്ക്ക് വച്ചിരുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ വിധിന്യായത്തിലെ ചർച്ചയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ആ തീരുമാനവും നിലനിൽക്കില്ല."

അതിനാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തിൽ ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ നൽകിയ തീരുമാനം അസാധുവാക്കിയതായി മാത്രമല്ല, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ (മേൽപ്പരാമർശം)*** പിന്തുടർന്ന മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കിയതായും പ്രത്യേകം നിരീക്ഷിച്ചു. ഈ നിരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് ഈ കോടതി ചില അർത്ഥങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ, ഈ കോടതിയുടെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് നടത്തിയ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദിഷ്ട നിരീക്ഷണങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, അതത് എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഉന്നയിച്ച മേൽപ്പറഞ്ഞ എതിർപ്പുകൾ അസാധുവാക്കണം. ***ഇൻഡോർ ഡെവലപ്മെന്റ് അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ) (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ മുൻ തീരുമാനത്തിലെ ഖണ്ഡിക 217 ൽ നടത്തിയ നിരീക്ഷണങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, കൂടുതൽ പ്രത്യേകിച്ചും, റിവ്യൂ അധികാരിതയിൽ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന വിധിന്യായങ്ങൾ / തീരുമാനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന നിയമ നിർദ്ദേശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു തർക്കവും ഉണ്ടാകില്ലെങ്കിലും, ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ആശ്രയിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകളോ തീരുമാനങ്ങളോ എതിർ കക്ഷികൾക്ക് ഒരു സഹായവും നൽകില്ല. കൂടാതെ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിൽ 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ നടത്തിയ നിരീക്ഷണങ്ങളും ഇവിടെ ആവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

7. സമാനമായ വസ്തുതകളിലും സാഹചര്യങ്ങളിലും, ഈ കോടതി കാലതാമസം മാപ്പാക്കുകയും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന സമാനമായ ഉത്തരവ് റിവ്യൂ ചെയ്യുകയും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ചില കേസുകളിൽ റിവ്യൂ

അപേക്ഷകൾ തള്ളിയെന്നത് ശരിയായിരിക്കാം. എന്നിരുന്നാലും, റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ നിരസിക്കുന്നതിൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിന്റെ തീരുമാനത്തിന്റെ 365, 366 ഖണ്ഡികകളും ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് നിയമപ്രകാരമുള്ള പ്രതിനിധികളിലൂടെ ശൈലേന്ദ്ര (പരേതൻ)(മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ മുമ്പത്തെ തീരുമാനത്തിന്റെ 217 ഖണ്ഡികകളും ഈ കോടതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

8. കേസ് ഓർഡർ 47 സിപിസിക്ക് കീഴിലല്ലെന്നും തുടർന്നുള്ള അസാധുവാക്കൽ മുമ്പത്തെ ഉത്തരവ് (കൾ) റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു അടിസ്ഥാനമായിരിക്കില്ലെന്നും ബന്ധപ്പെട്ട അപ്പീൽ എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പ്രസ്താവനയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തുടക്കത്തിൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** ആശ്രയിച്ച് കേസിൽ നേരത്തെ നൽകിയ തീരുമാനത്തെ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിൽ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിൽ തന്നെ സംശയിക്കുകയും വിഷയം ഭരണഘടനാ ബെഞ്ചിലേക്ക് റഫർ ചെയ്യുകയും അതിനുശേഷം ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് മുകളിൽ പറഞ്ഞതുപോലെ നിയമം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു, പ്രത്യേകിച്ച് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** വിധിന്യായത്തിന്റെ 365, 366 ഖണ്ഡികകൾ മിക്ക കേസുകളിലും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ (മേൽപ്പരാമർശം)*** കേസിലെ മുൻ തീരുമാനത്തെ മാത്രം ആശ്രയിച്ച്, സംശയാസ്പദമായ ഭൂമിയുടെ കൈവശാവകാശം ഏറ്റെടുക്കുകയും പല കേസുകളിലും അത് പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിരിക്കാം എന്നതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂണഭോക്തൃ അധികാരികൾ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കാവുന്ന ഭൂമി/ വസ്തുക്കളുടെ കൈവശാവകാശം തിരികെ നൽകുന്നതായിരിക്കും ഇതിന്റെ ഫലം. അതിനാൽ വിശാലമായ പൊതുതാൽപ്പര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ അനുവദിക്കേണ്ടതുണ്ട്, അതത് അപ്പീലുകൾ പുതുതായി പരിഗണിക്കുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. അതിനാൽ, കേസിന്റെ വസ്തുതകളിലും സാഹചര്യങ്ങളിലും, ഈ കേസുകളാണ് റിവ്യൂ അപേക്ഷകൾ അനുവദിക്കുകയും ഉചിതമായ പൊതു അധികാരികൾക്ക് അവരുടെ കേസ് പുതുതായി അവതരിപ്പിക്കാൻ അവസരം നൽകുകയും ചെയ്യേണ്ടത്, അത് വിശാലമായ പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന് അനുസൃതമായിരിക്കും.

9. മുകളിൽ പറഞ്ഞത് കണക്കിലെടുത്ത് മേൽപറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ ഈ റിവ്യൂ /റദ്ദാക്കൽ അപേക്ഷകളെല്ലാം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു. ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകളിൽ പാസാക്കിയ ഉത്തരവുകൾ ഇതിനാൽ റദ്ദാക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട സിവിൽ അപ്പീലുകൾ അവയുടെ യഥാർത്ഥ ഫയലിലേക്ക് പുനഃസ്ഥാപിക്കാൻ ഉത്തരവിടുകയും ചെയ്യുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ സിവിൽ അപ്പീലുകൾ നിയമപ്രകാരവും

അവയുടെ യോഗ്യതകൾക്കനുസൃതമായും ***ഇൻഡോർ വികസന അതോറിറ്റി വേഴ്സസ് മനോഹർ ലാൽ (മേൽഷരാമർശം)*** കേസിലെ തീരുമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലും പരിഗണിക്കപ്പെടട്ടെ. അതത് കക്ഷികൾക്ക് ലഭ്യമായ കൈവശം ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ പ്രതിവാദങ്ങൾക്കും കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ തർക്കങ്ങൾക്കും സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഈ കോടതി യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുകയോ ഏതെങ്കിലും കക്ഷികൾക്ക് അനുകൂലമായി യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ച് ഒന്നും പ്രകടിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

10. റിവ്യൂ അപേക്ഷകളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് കണക്കിലെടുത്ത്, സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 11857/2016 ലെ കോടതിയലക്ഷ്യ ഹർജി (സിവിൽ) 735/2018 ൽ കൂടുതൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതില്ല. അത് തീർപ്പാക്കി.

വിധിന്യായം

ജസ്റ്റിസ് നാഗരത്ന

ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ ജസ്റ്റിസ് എം.ആർ. ഷാ നിർദ്ദേശിച്ച വിധിന്യായം വായിക്കാനുള്ള ആനുകൂല്യം ഈ കോടതിക്ക് ലഭിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുക്തിയോടും അത് പോലെ തന്നെ അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേർന്ന നിഗമനത്തോടും യോജിക്കാൻ ഈ കോടതിക്കാവില്ല.

2. ഈ ഗണം കേസുകളിൽ, കാലതാമസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലും ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137, സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങൾ (ചുരുക്കത്തിൽ, എസ്.സി.ചട്ടങ്ങൾ 2013), 2013 ലെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1, 1908 ലെ സിവിൽ നടപടിക്രമ നിയമസംഹിതയിലെ (ചുരുക്കത്തിൽ 'സിപിസി') ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 എന്നിവയുടെ പരിഗണനയിലുമുള്ള ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയാണ് പ്രശ്നം. മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ യഥാക്രമം അടിയന്തിര പരിശോധനയ്ക്കായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137:

'**137. വിധിന്യായങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ സുപ്രീം കോടതി റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നത്.** പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കോ അനുച്ഛേദം 145 പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമങ്ങൾക്കോ വിധേയമായി, സുപ്രീം കോടതിക്ക് അത് പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അധികാരമുണ്ട്.'

* * * * *

2013 ലെ സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങളിലെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1:

'**ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1** - കോടതിക്ക് അതിന്റെ വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ റിവ്യൂ ചെയ്യാം, എന്നാൽ നിയമസംഹിതയുടെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 ൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന അടിസ്ഥാനത്തിലല്ലാതെ ഒരു സിവിൽ നടപടികളിലും, രേഖയിൽ പ്രകടമായ പിശകിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ലാതെ ക്രിമിനൽ നടപടികളിലും, റിവ്യൂ ഹർജി സ്വീകരിക്കില്ല.

റിവ്യൂവിനുള്ള അപേക്ഷയ്ക്കൊപ്പം ഇത് റിവ്യൂവിനുള്ള ആദ്യ അപേക്ഷയാണെന്നും ചട്ടങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ അനുവദനീയമായ കാരണങ്ങൾ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെന്നും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന അഡ്വക്കേറ്റ് ഓൺ റെക്കോർഡിന്റെ സാക്ഷ്യപത്രവും ഉണ്ടായിരിക്കണം.'

******

'**ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി –**

1. വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ. -

(1) ബാധിതനായ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും -

(എ) അപ്പീൽ അനുവദനീയമായതും എന്നാൽ അപ്പീൽ നൽകാത്തതുമായ ഒരു വിധിയിലൂടെയോ ഉത്തരവിലൂടെയോ,

(ബി) അപ്പീൽ നൽകാൻ പാടില്ലാത്ത ഒരു വിധിയിലൂടെയോ ഉത്തരവിലൂടെയോ; അല്ലെങ്കിൽ

(സി) സ്മോൾ കോസസ് കോടതിയിൽ നിന്നുള്ള ഒരു റഫറൻസിലെ ഒരു തീരുമാനത്തിലൂടെയും

- ഉചിതമായ ജാഗ്രത പാലിച്ചതിന് ശേഷം അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച സമയത്ത് അദ്ദേഹത്തിന് ഹാജരാക്കാൻ കഴിയാത്തതോ ആയ പുതിയതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ കാര്യങ്ങളോ തെളിവുകളോ കണ്ടെത്തിയതിൽ നിന്ന്, അല്ലെങ്കിൽ രേഖയിലെ വ്യക്തമായ ചില തെറ്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ പിശകുകൾ കാരണം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ, പാസ്സാക്കിയ ഉത്തരവിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ തനിക്കെതിരെ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക്, വിധി അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച കോടതിയിൽ വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അപേക്ഷിക്കാം.

2) ഒരു വിധിയിൽ നിന്നോ ഉത്തരവിൽ നിന്നോ അപ്പീൽ നൽകാത്ത ഒരു കക്ഷിക്ക് മറ്റൊരു കക്ഷിയുടെ അപ്പീൽ തീർപ്പുകൽപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, അത്തരം അപ്പീലിന്റെ അടിസ്ഥാനം അപേക്ഷകനും അപ്പീൽവാദിക്കും പൊതുവായുള്ളിടത്ത് ഒഴികെ, അല്ലെങ്കിൽ എതിർകക്ഷി എന്ന നിലയിൽ, റിവ്യൂ അപേക്ഷിക്കുന്ന കേസ് അപ്പീൽ കോടതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.

വിശദീകരണം-കോടതിയുടെ വിധിന്യായം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനം മറ്റേതെങ്കിലും കേസിൽ ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ മാറ്റുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത അത്തരം വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമായിരിക്കില്ല."

(ഈ കോടതി ഊന്നിപ്പറയുന്നു)

3. ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ഈ കേസുകൾക്ക് ഒരു ഹ്രസ്വമായ വസ്തുതാപരമായ പശ്ചാത്തലം നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

4. ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമം, 1894 (ചുരുക്കത്തിൽ, "എൽ.എ.നിയമം 1894) സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് മുമ്പുള്ള ഒരു നിയമനിർമ്മാണമായിരുന്നു, അത് സ്വകാര്യവസ്തുക്കൾ പൊതുകാര്യത്തിനായി ആർജ്ജിക്കാവുന്ന സർക്കാരിന്റെ അധികാരം എന്ന തത്വത്തിൽ ഭൂമി ആർജ്ജനത്തിനു ബാധകമായിരുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പുനരധിവാസം, പുനസ്ഥാപനം എന്നിവയിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള

അവകാശം നിയമം, 2013 (സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി 'എൽ.എ 2013 ലെ നിയമം') പ്രകാരം ഇത് റദ്ദാക്കപ്പെട്ടു. എൽ.എ.നിയമം 2013 01.01.2014 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. എൽ.എ. നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) നെ പ്രത്യേകമായി പരാമർശിക്കുന്ന വകുപ്പ് 24, ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾക്ക് പ്രസക്തമാണ്. മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥ താഴെപ്പറയുന്നു:

"24. 1894 ലെ നിയമം 1 പ്രകാരം ഭൂമി ആർജ്ജനം പ്രക്രിയ ചില കേസുകളിൽ കാലഹരണപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കും. - (1) ഈ നിയമത്തിൽ എന്തു തന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, 1894-ലെ ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമപ്രകാരം ആരംഭിച്ച ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുടെ ഏത് സാഹചര്യത്തിലും -

(എ) മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമത്തിലെ 11-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അവാർഡും നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, നഷ്ടപരിഹാരം നിർണ്ണയിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഈ നിയമത്തിലെ എല്ലാ വ്യവസ്ഥകളും ബാധകമാകും; അല്ലെങ്കിൽ

(ബി) 11-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അവാർഡ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമം റദ്ദാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതുപോലെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അത്തരം നടപടികൾ തുടരും.

(2) 1894-ലെ ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമം (1894 ലെ 1) പ്രകാരം ആരംഭിച്ച ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുടെ കാര്യത്തിൽ (1)-ാം ഉപവകുപ്പിൽ എന്തു തന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് അഞ്ച് വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ മുമ്പ് മേൽപ്പറഞ്ഞ 11-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഒരു അവാർഡ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഭൂമിയുടെ ഭൗതിക കൈവശാവകാശം എടുത്തിട്ടില്ലാത്തതോ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയിട്ടില്ലാത്തതോ ആണെങ്കിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ നടപടികൾ കാലഹരണപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കുകയും ഉചിതമായ സർക്കാർ, അങ്ങനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി അത്തരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പുതുതായി ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യണം:

എന്നാൽ, ഒരു അവാർഡ് നൽകപ്പെടുകയും ഭൂരിഭാഗം ഭൂവുടമകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരം ഗുണഭോക്താക്കളുടെ അക്കൌണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭൂമി ആർ ജ്ജനം നിയമത്തിലെ 4-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള വിജ്ഞാപനത്തിൽ

വ്യക്തമാക്കിയ എല്ലാ ഗ്രണഭോക്താക്കൾക്കും ഈ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയുണ്ട്."

5. എൽ.എ. നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ലെ ഉപ വകുപ്പ് 2 *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ വേഴ്സസ് ഹരക്ചന്ദ് മിസിരിമാൽ സോളങ്കി (2014) 3 SCC 183 (പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ), ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർലാൽ (2020) 8 SCC 129 (ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി) എന്ന കേസുകളിൽ പരിഗണനയുടെയും വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെയും വിഷയം ആയിരുന്നു.*

6. *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ* ഈ കോടതിയുടെ മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് 2013 ലെ എൽ.എ. നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 24 വ്യാഖ്യാനിച്ചു. *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര (2018) 1 എസ്.സി.സി. 733* എന്ന ഒരു കേസിൽ, വിഷയം 07.12.2017 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം മൂന്നംഗ ബെഞ്ചിലേക്ക് റഫർ ചെയ്തു. *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര (2018) 3 SCC 412 ൽ, പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ* വിധിന്യായം എൽ.എ.നിയമം, 2013 നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 ന്റെ വ്യാഖ്യാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരവധി വശങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നില്ലെന്ന് മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ഏകോപിത ബെഞ്ചിന്റെ വിധിയായിരുന്ന *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ. ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്രയിലെ* മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരിൽ രണ്ടുപേർ *പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ* തീരുമാനം അവ്യക്തമാണെന്ന് പ്രഥമദൃഷ്ട്യാ അഭിപ്രായപ്പെട്ടപ്പോൾ ജസ്റ്റിസ് ശാന്തനഗൗഡർ ഒരു കാര്യത്തിൽ വിയോജിച്ചു. തൽഫലമായി, ബഹുമാനപ്പെട്ട ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ ഉത്തരവുകൾക്ക് വിധേയമായി ഉചിതമായ ബെഞ്ചിന് മുന്നിൽ കാര്യങ്ങൾ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാമെന്ന് ബെഞ്ച് ഉത്തരവിട്ടു. പിന്നീട്, *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശ്യാം വർമ്മ (2018) എസ്.സി.സി. ഓൺലൈൻ എസ്.സി 3324* കേസിൽ, പ്രശ്നങ്ങൾ ഒരു വലിയ ബെഞ്ച് പരിഹരിക്കുന്നതിനായി വിഷയം വീണ്ടും ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന് മുന്നിൽ വയ്ക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് ഈ കോടതി വിലയിരുത്തി. അതേ വിവാദവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റ് കേസുകളും ഒരു വലിയ ബെഞ്ചിലേക്ക് റഫർ ചെയ്യപ്പെടുകയും ആത്യന്തികമായി, *ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് മനോഹർലാൽ* കേസിൽ, ബഹുമാനപ്പെട്ട ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് രൂപീകരിക്കുകയും, കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകന്റെ വാദം കേട്ട ശേഷം, പരിഗണനയ്ക്കായി ഇനിപ്പറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു:

"4.1. (1) *ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പുനരധിവാസം, പുന:സ്ഥാപനം എന്നിവയിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം, 2013* ("2013 നിയമം")ലെ വകുപ്പ് 24 ലെയും ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമം, 1894 ("1894 നിയമം")ലെ വകുപ്പ് 31 ലെയും "പണം നൽകി"/"ടെൻഡർ" ("paid/tender") എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്? 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 31 (2) പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം കോടതിയിൽ നിക്ഷേപിക്കാതിരിക്കുന്നത് 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കൽ പരാജയപ്പെടാൻ കാരണമാകുന്നുണ്ടോ? 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 31 (1), 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) എന്നിവ പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയും അത് നിരസിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ കോടതിയിൽ നിക്ഷേപിക്കാത്തതിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്? നിരസിച്ചതിന് ശേഷം അത്തരം വ്യക്തികൾക്ക് അവരുടെ തെറ്റ്/നടപടി മുതലെടുക്കാൻ കഴിയുമോ?

4.1. (2) 2013 ലെ നിയമത്തിലെ 24 (2)-ാം വകുപ്പിൽ 'അല്ലെങ്കിൽ'(or) എന്ന വാക്ക് സംയോജിപ്പിക്കുന്നതായോ അല്ലെങ്കിൽ വേർതിരിക്കുന്നതായോ വായിക്കണമോ?

4.1. (3) പരിമിതിവ്യവസ്ഥയുടെ യഥാർത്ഥ ഫലം എന്താണ്, അത് 2013 ലെ നിയമത്തിലെ ഉപവകുപ്പ് (2) അല്ലെങ്കിൽ പ്രധാന വകുപ്പ് 24 ന്റെ ഭാഗമാണോ?

4.1. (4) ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമപ്രകാരം കൈവശപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള രീതിയും 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) ൽ വരുന്ന 'ഭൂമിയുടെ ഭൗതിക കൈവശം എടുത്തിട്ടില്ല' എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ അർത്ഥവും എന്താണ്?

4.1. (5) ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു കോടതിയുടെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കാലയളവ് 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ പ്രയോഗക്ഷമതയ്ക്കായി ഒഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ടോ?

4.1. (6) 2013 ലെ നിയമത്തിലെ 24-ാം വകുപ്പ് നിരോധിക്കപ്പെട്ടതും പഴയതുമായ അവകാശവാദങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ?

5. കൂടാതെ,തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധി എന്ന ചോദ്യവും മറ്റ് ആനുഷംഗിക ചോദ്യങ്ങളും പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്."

7. എൽ.എ.നിയമം 2013, എൽ.എ.നിയമം 1894 നെ റദ്ദാക്കിയതിനാൽ, എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ഒരു തടസ്സ ഖണ്ഡത്തിൽ ആരംഭിച്ച് 2013 ലെ എൽ.എ. നിയമത്തിലെ മറ്റെല്ലാ വ്യവസ്ഥകളെയും മറികടക്കുന്നു. 2013 ലെ എൽ.എ.നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 24 ഒരു ഒഴിവാക്കൽ ഖണ്ഡത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലാണ്.

8. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** കേസിലെ തീരുമാനവും മേൽപ്പറഞ്ഞ ആജ്ഞയെ പിന്തുടർന്ന മറ്റ് വിധിന്യായങ്ങളും ഈ കോടതി അസാധുവാക്കണമെന്ന് അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചിന് മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിന്റെ 366-ാം ഖണ്ഡികയിൽ എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (1) (എ), വകുപ്പ് 24 (1) (ബി) എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്ത ശേഷം, ഇത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു:

"**366.** മേൽപ്പറഞ്ഞ ചർച്ച കണക്കിലെടുത്ത്, ഈ കോടതി ഇനിപ്പറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം നൽകുന്നു:

366. 1. വകുപ്പ് 24 (1) (എ) ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം, 2013 നിയമം ആരംഭിച്ച തീയതിയായ 1-1-2014 വരെ അവാർഡ് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ, നടപടികൾ അവസാനിക്കില്ല. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമാണ് നഷ്ടപരിഹാരം നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്.

366.2. കോടതിയുടെ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കാലയളവ് ഒഴികെ അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ അവാർഡ് പാസാക്കിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, 1894 ലെ നിയമപ്രകാരം 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (1) (ബി) പ്രകാരം നൽകിയിരിക്കുന്നതുപോലെ നടപടികൾ തുടരും.

366.3. വകുപ്പ് 24 (2) ൽ കൈവശപ്പെടുത്തുന്നതിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും ഇടയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന "അല്ലെങ്കിൽ"(or) എന്ന വാക്ക് "രണ്ടുമല്ല"(nor) അല്ലെങ്കിൽ "കൂടെ"(and) എന്നും വായിക്കണം. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പ് അഞ്ചുവർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ അധികാരികളുടെ നിഷ്ക്രിയത്വം കാരണം ഭൂമി കൈവശപ്പെടുത്തുകയോ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുകയോ ചെയ്യാത്ത സാഹചര്യത്തിലാണ് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ കാലഹരണപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കുന്നത്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, കൈവശപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരു വീഴ്ചയുമില്ല. അതുപോലെ, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കൈവശപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരു വീഴ്ചയുമില്ല.

366.4. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ പ്രധാന ഭാഗത്തുള്ള 'പണം നൽകി'(paid) എന്ന പദപ്രയോഗത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരം കോടതിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നത് ഉൾപ്പെടുന്നില്ല. ഭൂരിഭാഗം ഭൂവുടമകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിക്ഷേപം നടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും (ഭൂവുടമകൾക്ക്) 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 4 പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള വിജ്ഞാപന തീയതി വരെയുള്ള എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി നഷ്ടപരിഹാരത്തിന് അർഹതയുണ്ട്. 1894 ലെ ഭൂമി ആർജ്ജനം നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 31 പ്രകാരമുള്ള ബാധ്യത നിറവേറ്റപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 34 പ്രകാരമുള്ള പലിശ അനുവദിക്കാം. നഷ്ടപരിഹാരം (കോടതിയിൽ) നിക്ഷേപിക്കാത്തതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പരാജയപ്പെടുന്നില്ല. ഭൂരിഭാഗം കൈവശമുള്ളവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അഞ്ച് വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ നിക്ഷേപം നടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ, 2013 ലെ നിയമപ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 4 പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള വിജ്ഞാപന തീയതി പ്രകാരം "ഭൂവുടമകൾക്ക്" നൽകണം.

366.5. 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 31 (1) പ്രകാരം ഒരു വ്യക്തിക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, പണം അടയ്ക്കാത്തതിനാലോ നഷ്ടപരിഹാരം കോടതിയിൽ നിക്ഷേപിക്കാത്തതിനാലോ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കൽ കാലഹരണപ്പെട്ടുവെന്ന് അവകാശപ്പെടാൻ അദ്ദേഹത്തിന് അവകാശമില്ല. വകുപ്പ് 31 (1) പ്രകാരം തുക നൽകിക്കൊണ്ടാണ് അടയ്ക്കേണ്ട ബാധ്യത പൂർത്തിയാക്കുന്നത്. നഷ്ടപരിഹാരം സ്വീകരിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുകയോ ഉയർന്ന നഷ്ടപരിഹാരത്തിനായി റഫറൻസ് തേടുകയോ ചെയ്ത ഭൂവുടമകൾക്ക് 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ കാലഹരണപ്പെട്ടുവെന്ന് അവകാശപ്പെടാൻ കഴിയില്ല.

366.6. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) ലെ പരിമിതിവ്യവസ്ഥ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ ഭാഗമായി കണക്കാക്കണം, വകുപ്പ് 24 (1) (ബി) യുടെ ഭാഗമല്ല.

366.7. 1894 ലെ നിയമപ്രകാരവും വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരവും കൈവശമെടുക്കുന്നതിനുള്ള രീതി അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്/മെമ്മോറാണ്ടം തയ്യാറാക്കുക എന്നതാണ്. 1894 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 16 പ്രകാരം കൈവശമെടുക്കുന്നതിന് അവാർഡ് നൽകിക്കഴിഞ്ഞാൽ, ഭൂമി സംസ്ഥാനത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം

ഇല്ലാതാവില്ല, കാരണം ഒരിക്കൽ കൈവശപ്പെടുത്തിയാൽ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഒരു കാലഹരണവുമില്ല.

366.8. 2013-ലെ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പ് അഞ്ച് വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ കൈവശമെടുക്കുന്നതിനും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിനും അധികാരികൾ പരാജയപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിൽ, 1-1-2014 വരെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരിയിൽ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനുള്ള നടപടികളിൽ, നടപടികളുടെ കൽപിത കാലഹരണത്തിനു വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന വകുപ്പ് 24 (2) ലെ വ്യവസ്ഥകൾ ബാധകമാണ്. കോടതി പാസാക്കിയ ഇടക്കാല ഉത്തരവുകളുടെ നിലനിൽപ്പ് കാലയളവ് അഞ്ച് വർഷത്തെ കണക്കുകൂട്ടലിൽ ഒഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

366.9. 2013 ലെ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 24 (2) ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുടെ നിയമസാധുതയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പുതിയ നടപടികൾക്ക് കാരണമാകുന്നില്ല. 2013 നിയമം നടപ്പിൽ വന്ന തീയതിയിൽ അതായത് 1-1-2014 ൽ തീർപ്പുകൽപ്പിക്കാത്ത നടപടികൾക്ക് വകുപ്പ് 24 ബാധകമാണ്. ഇത് കാലഹരണപ്പെട്ടതും സമയബന്ധിതവുമായ അവകാശവാദങ്ങൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുകയോ പൂർത്തിയാക്കിയ നടപടികൾ വീണ്ടും പുനരെടുക്കുകയോ ഏറ്റെടുക്കൽ അസാധുവാക്കുന്നതിന് കോടതിക്ക് പകരം ട്രഷറിയിൽ നഷ്ടപരിഹാരം നിക്ഷേപിക്കുന്ന രീതി അല്ലെങ്കിൽ നടപടികൾ പുനരെടുക്കുന്നതിനുള്ള കൈവശമെടുക്കൽ രീതിയുടെ നിയമസാധുതയെ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ ഭൂവുടമകളെ അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല."

9. എന്നിരുന്നാലും, അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ, 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ ഇത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു:

"**365.** തത്ഫലമായി, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** നൽകിയ തീരുമാനം ഇതിനാൽ അസാധുവാക്കുകയും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** കേസ് പിന്തുടർന്ന മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും കൂടി ഇതിനാൽ അസാധുവാക്കുന്നു. ***ശ്രീ ബാലാജി നഗർ റെസിഡൻഷ്യൽ അസോസിയേഷന്റെ*** വിധി നല്ല നിയമം നിർദ്ദേശിക്കുന്നുവെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല, അത് അസാധുവാക്കുകയും അതിനെ പിന്തുടരുന്ന മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി vs ശൈലേന്ദ്ര*** കേസിൽ, വകുപ്പ് 24 (2) ലെ പരിമിതിവ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വശവും "അല്ലെങ്കിൽ"(or) എന്നത് "രണ്ടുമല്ല"(nor) അല്ലെങ്കിൽ "കൂടെ"(and) എന്നും വായിക്കേണ്ടതുണ്ടോ

എന്നതും പരിഗണനയ്ക്ക് വച്ചിരുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ വിധിയിനിന്യായത്തിലെ ചർച്ചയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ആ തീരുമാനവും നിലനിൽക്കില്ല."

10. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിൽ*** അഞ്ചംഗ ബെഞ്ചിന്റെ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തെ തുടർന്ന് ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനും പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** തുടർന്നുള്ള മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും ഇപ്പോൾ അസാധുവാക്കിയെന്ന വസ്തുത കണക്കിലെടുത്ത്, ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥാപനമോ സംസ്ഥാനമോ ഗുണഭോക്താവോ ആയ റിവ്യൂ ഹർജിക്ഷികൾ ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ നൽകി.

11. ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിന്റെ ലക്ഷ്യവും ഉദ്ദേശ്യവും റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ പരാമർശിക്കപ്പെട്ട വിധിന്യായത്തിന്റെ റിവ്യൂ തേടുകയും ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിൽ*** ഈ കോടതി അടുത്തിടെ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിയുടെ വെളിച്ചത്തിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ*** അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീർപ്പാക്കിയ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജികളുടെയോ സിവിൽ അപ്പീലുകളുടെയോ പുനർവിചാരണ തേടുക എന്നതാണ്.

12. റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ സഞ്ജയ് പോദ്ദാരും മറ്റ് അഭിഭാഷകരും പറയുന്നതനുസരിച്ച്, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡികയുടെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം അസാധുവാക്കുക മാത്രമല്ല, മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനത്തെ തുടർന്നുള്ള മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും അസാധുവാക്കിയതായി വ്യക്തമാണ്. തൽഫലമായി, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിശാസനത്തെ തുടർന്ന് ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായങ്ങൾ റിവ്യൂവിനു വിധേയമാണ്, അതിനാലാണ് ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

13. റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ ഉന്നയിച്ച അപവദിത വിധിന്യായങ്ങൾ/ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കുകയും സിവിൽ അപ്പീലുകൾ അല്ലെങ്കിൽ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജികൾ ഈ കോടതിയുടെ ഫയലിൽ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ*** കാര്യത്തിൽ ഈ കോടതിയുടെ വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ ഏറ്റവും പുതിയ വിധിശാസനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അത് വീണ്ടും കേൾക്കുകയും തീർപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് റിവ്യൂ ഹർജിക്ഷികളുടെ പ്രധാന അപേക്ഷ.

14. ഹർജികക്ഷികൾക്കു വേണ്ടി അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകനും അഭിജ്ഞരായ അഭിഭാഷകരും തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ നിയമപരമായ ഒരു ചോദ്യത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തുമ്പോൾ, മുമ്പത്തെ തീരുമാനം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ആയി പ്രവർത്തിക്കില്ലെന്ന അവരുടെ സമർപ്പിക്കലുകളെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി ***മഥുര പ്രസാദ് സർജൂ ജയ്സ്വാൾ, മറ്റുള്ളവർ വേഴ്സസ് ദോസിബായി എൻ.ബി. ജീജീഭോയി എ.ഐ.ആർ 1971 എസ്.സി. 2355; അസിസ്റ്റന്റ് കമ്മീഷണർ, ആദായനികുതി, രാജ്കോട്ട് വേഴ്സസ് സൗരാഷ്ട്ര കച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് ക്ലിപ്തം (2008) 14 എസ്.സി.സി. 171;*** എന്നീ കേസുകളെ ആശ്രയിച്ചു. കൂടാതെ, പിന്നീട് നൽകിയ ഒരു തീരുമാനം നേരത്തെ മനസ്സിലാക്കാത്ത നിയമപരമായ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കുന്ന ഒരു മുൻകാല പ്രാബല്യം ഉണ്ടാക്കും.

15. ഇതിനെതിരായി അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീയുത് വി. ഗിരി, ശ്യാം ദീവൻ, നീരജ് കുമാർ ജെയിൻ, വിവേക് ചിബ്, മറ്റ് അഭിജ്ഞരായ അഭിഭാഷകർ എന്നിവർ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെ ശക്തമായി എതിർത്തു. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പ്രകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള റിവ്യൂവിന്റെ വ്യാപ്തി, പ്രത്യേകിച്ച് അതിനുള്ള വിശദീകരണം എന്നിവ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഒട്ടും നിലനിൽക്കുന്നവയല്ലെന്ന് വാദിക്കുന്നതിലൂടെയാണ് ഇത്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ*** 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും,ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന തടസ്സം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, റിവ്യൂ ഹർജികൾ നിലനിർത്താനാവില്ലെന്നും അവ തള്ളണമെന്നുള്ളതാണ് അവരുടെ വാദം. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, 365-ാം ഖണ്ഡികയിൽ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** പാസാക്കിയ വിധിന്യായത്തെയും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടരുന്ന മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളെയും ഉത്തരവുകളെയും അവയുടെ മുൻകാലവിധിപ്രമാണ അധികാരത്തെയും പ്രഭാവത്തെയും ഇല്ലാതാക്കുക എന്നതാണ്. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം അസാധുവാക്കി ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വലിയ ബെഞ്ച് മുന്നോട്ടുവച്ച നിയമം കണക്കിലെടുത്ത് ഭാവിയിൽ ഈ വിധിന്യായം ഒരു മാതൃകയായി ഉദ്ധരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഇത് സൂചിപ്പിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, വിധിന്യായം തന്നെ ഇല്ലാതാകുന്നില്ല, അവ ഇനി ഒരു മുൻകാലവിധിപ്രമാണമായി ഉദ്ധരിക്കാൻ കഴിയില്ലെങ്കിലും അവ മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസുകളിലെ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ്. സുപ്രീം കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ കോടതിയുടെ വിധിന്യായം അസാധുവാക്കുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്ത ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനം അത്തരം വിധിന്യായത്തിന്റെ റിവ്യൂവിന് അടിസ്ഥാനമാകില്ലെന്ന് വാദിക്കാൻ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തെ വളരെയധികം ആശ്രയിക്കുന്നു. അതിനാൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ***

കോർപ്പറേഷനിലെ വിധിന്യായവും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തെ പിന്തുടർന്നുള്ള മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും അസാധുവാക്കപ്പെട്ടതിനാൽ ഭാവിയിലെ കേസുകൾക്ക് ഒരു മുൻകാലവിധിപ്രമാണം ആയിരിക്കില്ല എന്നതാണ് എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള വാദം. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** ഈ കോടതിയുടെ വലിയ ബെഞ്ച് എൽ.എ.നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ലെ ഉപവകുപ്പ് (2) ന് വ്യത്യസ്തമായ വ്യാഖ്യാനം നൽകിക്കൊണ്ട് പുതിയ നിയമം ഏർപ്പെടുത്തിയതിനാൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** പാസാക്കിയ വിധിന്യായത്തിന്റെയും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടർന്നുള്ള മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളുടെയും റിവ്യൂവിന് ഇത് കാരണമാകില്ലെന്ന് ബോധിപ്പിക്കുന്നു.

16. റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിൽ കാലതാമസമുണ്ടെന്നും എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ബോധിപ്പിച്ചു.

17. എതിർകക്ഷികളിൽ ഒരാൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ ശ്യാം ദിവാൻ ഈ കോടതിയുടെ രണ്ട് വിധിന്യായങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു:

(i) ***ഡോ. സുബ്രഹ്മണ്യം സ്വാമി വേഴ്സസ് തമിഴ്നാട് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും . (2014) 5 എസ്. സി. സി. 75,*** റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഉത്തരവ് അതിൽ പ്രകടമായി പിശകിനാൽ ദോഷമുണ്ടാകുന്നു എന്നതാണ് റിവ്യൂ പരിഗണിക്കുന്നതിന് പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ ആവശ്യകത. അത്തരം ഒരു പിശകിൻറെ അഭാവത്തിൽ, വിധിന്യായത്തിലോ ഉത്തരവിലോ ചേർത്തിട്ടുള്ള തീർച്ചയെ തടസ്സപ്പെടുത്താൻ കഴിയില്ല എന്നതിനാൽ ***ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം*** പോലും സിപിസി ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1ന്റെ വിശദീകരണം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ റിവ്യൂ പരിഗണിക്കാനുള്ള കാരണം ആവില്ലെന്നും കേസിന്റെ 52 ആം ഖണ്ഡിക പരാമർശിച്ച് കൊണ്ട് തർക്കിക്കുന്നു. ***രാജേന്ദർ കുമാർ വേഴ്സസ് രാംഭായ് (2007) 15 എസ്. സി. സി 513*** ഉം ഇതേ തത്വത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

(ii) ***ബെഗാർ ഫൌണ്ടേഷൻ അതിന്റെ സെക്രട്ടറിയിലൂടെ വേഴ്സസ് ജസ്റ്റിസ് കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി (വിരമിച്ചു.) യും മറ്റുള്ളവരും (2021) 3 എസ്.സി.സി. 1,*** എന്ന കേസിൽ ***ജസ്റ്റിസ് കെ.എസ്. പുട്ടസ്വാമി വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2019) 1 എസ്.സി.സി. 1 (ആധാർ – 5 ജെ.)***ൽ പാസാക്കിയ അന്തിമ വിധിന്യായത്തിനെതിരെയും ഉത്തരവിനെതിരെയും ഫയൽ ചെയ്ത റിവ്യൂ ഹർജികൾ പരിഗണിക്കുമ്പോൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിന് ഒരു കേസും ഇല്ലെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. *"നിയമത്തിലെ മാറ്റമോ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനങ്ങളോ / ഒരു വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായമോ അതിനാൽ തന്നെ നിവൃത്തിക്കുള്ള അടിസ്ഥാനമായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല"*

എന്നും നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അതനുസരിച്ച് റിവ്യൂ ഹർജികൾ ബെഞ്ചിലെ ഭൂരിഭാഗം ജഡ്ജിമാരും (4:1) തള്ളിയപ്പോൾ ഡോ. ജസ്റ്റിസ് ഡി.വൈ. ചന്ദ്രചൂഡ് പ്രസ്തുത കേസിൽ തന്റെ വിയോജിപ്പ് പ്രകടിപ്പിച്ചു.

(iii) അവരുടെ പ്രസ്താവനകൾക്ക് പിന്തുണയായി ***ഭാരത് സഞ്ചാർ നിഗം ക്ലിപ്തവും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും മറ്റുള്ളവരും (2006) 3 എസ്.സി.സി. 1, കമലേഷ് വർമ്മ വേഴ്സസ് മായാവതിയും മറ്റുള്ളവരും (2013) 8 എസ്.സി.സി 320*** എന്നിവയിലും ആശ്രയിച്ചു.

18. മാറിയ സാഹചര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിശാസന ഈ കോടതിയുടെ വലിയ ബെഞ്ച് അസാധുവാക്കിയതിനാലും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായത്തെ പിന്തുടരുന്ന മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും അസാധുവാക്കിയതിനാലും, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പാസാക്കിയ മുൻ വിധിന്യായങ്ങളെല്ലാം റിവ്യൂ ചെയ്യാനും പുനരെടുക്കാനും നല്ല കാരണമുണ്ടെന്ന് വാദിക്കാൻ മറുപടിയിലൂടെ, റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി അഭിജ്ഞരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകനും അഭിഭാഷകരും ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിലെ "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" എന്ന പദപ്രയോഗത്തിൽ അഭയം തേടി. അതിനാൽ, ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ നിലനിർത്താവുന്നതും അനുവദിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകർ ***ദി ബംഗാൾ ഇമ്മ്യൂണിറ്റി കമ്പനി ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ്. ബീഹാർ സംസ്ഥാനം എ.ഐ.ആർ 1955 എസ്.സി 661*** എന്ന കേസിൽ ആശ്രയിച്ചു.

19. എതിർപ്രസ്താവനകൾ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വ്യാപ്തിയും ഉദ്ദേശ്യവും, പ്രത്യേകിച്ച് അതിനുള്ള വിശദീകരണവും മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ട് ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കത്തിന്റെ മൂലകാരണമെന്ന് ഈ കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** പാസാക്കിയ വിധിന്യായവും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിശാസനത്തെ പിന്തുടരുന്ന മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ പരിഗണിച്ച് റിവ്യൂ ചെയ്യാമെന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കാമെന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസുകൾ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ വീണ്ടും കേൾക്കുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യാമോ എന്നതാണ് പരിഗണിക്കേണ്ട വിഷയം.

20. പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യാനോ അല്ലെങ്കിൽ വീണ്ടും പരിഗണിക്കാനോ ആവശ്യപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യം ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു കേസല്ല ഇതെന്ന് തുടക്കത്തിൽ

നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിലെ വലിയ ബെഞ്ച് മുഖേന ഈ കോടതി ഇതിനകം ഇത് പുനഃപരിശോധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയതും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടരുന്ന മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിൽ അസാധുവാക്കിയതും കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അന്തിമരൂപം കൈവരിച്ചിട്ടും ആ വിധിന്യായങ്ങളെല്ലാം റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുമോ എന്നതാണ് ഈ കേസിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രസക്തമായ ചോദ്യം. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വ്യക്തമായ ചോദ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉണ്ടായ മുമ്പത്തെ തീരുമാനങ്ങൾ, ആ തീരുമാനങ്ങളിലെ കക്ഷികളിൽ ഒരാളുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം ഇപ്പോൾ റദ്ദാക്കാൻ കഴിയുമോ.

21. നിലവിലെ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സിവിൽ അപ്പീലുകൾ, എസ്എൽപികൾ -ലെ വിധിന്യായം/ ഉത്തരവുകൾ:

"1. അനുമതി നൽകി.

2. വിഷയം, തത്വത്തിൽ, 2015 ലെ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജി (സി) 8467 ൽ നിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്ന 2016 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 8477 ലെയും 2015 ലെ പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജി (സി) 21545 ൽ നിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്ന 2015 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5811 ലെയും വിധിന്യായങ്ങളാൽ അപ്പീൽവാദികൾക്കെതിരെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. റികമ്മിസിഷനിങ് അധികാരി, അതായത് ഡൽഹി വികസന അധികാരി സമർപ്പിച്ച അപ്പീലുകൾ ഈ കോടതി ഇതിനകം തള്ളിയിട്ടുണ്ട്.

3. അതനുസരിച്ച് ഈ അപ്പീലുകൾ തള്ളി.

4. ഈ കേസുകളുടെ വിചിത്രമായ വസ്തുതകളിലും സാഹചര്യങ്ങളിലും, ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പുതുതായി ആരംഭിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ, പുനരധിവാസം, പുന:സ്ഥാപനം എന്നിവയിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള അവകാശ നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം അനുവദിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം വിനിയോഗിക്കാൻ അപ്പീൽവാദികൾക്ക് ഒരു വർഷത്തെ കാലയളവ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

5. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച് ഇന്ന് മുതൽ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ പുതിയ ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അപ്പീലുകൾ കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ, ഭൂമിയുടെ ഭൗതിക കൈവശാവകാശം യഥാർത്ഥ ഉടമയ്ക്ക് തിരികെ നൽകണമെന്ന് ഈ കോടതി വ്യക്തമാക്കുന്നു.

തീർപ്പാക്കാത്ത അപേക്ഷകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ തീർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു. . ചെലവുകളില്ല. "

(ഈ കോടതി ഊന്നിപ്പറയുന്നു)

22. 01/07/2016 ലെ എസ്എൽപി (സി) സിസി നമ്പർ 11422/2016 ലെയും 2016 ലെ 11005 ലെയും ഉത്തരവ് താഴെപ്പറയുന്നതാണ്:

"കാലതാമസം മാപ്പാക്കി തള്ളി."

23. ബ്ലാക്ക്സ് ലോ ഡിക്ഷണറി ഒരു "തീരുമാനത്തെ" നിർവചിക്കുന്നത് "വസ്തുതകൾ പരിഗണിച്ചതിനുശേഷവും നിയമപരമായ പശ്ചാത്തലത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്ന ഒരു നിർണ്ണയം" എന്നാണ്; ഒരു "അഭിപ്രായം" എന്നത് "ഒരു ജഡ്ജിയോ കോടതിയോ കേസിന് ബാധകമായ നിയമം വിശദീകരിക്കുകയും വിധി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കാരണങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ട് അവരുടെ മുമ്പാകെ ശ്രമിച്ചതോ വാദിച്ചതോ ആയ ഒരു കേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എത്തിച്ചേർന്ന തീരുമാനത്തിന്റെ പ്രസ്താവന," എന്നാണ് നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒരു "തീരുമാനവും" "അഭിപ്രായവും" തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ഇത് ഇനിപ്പറയുന്ന രീതിയിൽ വിശദീകരിക്കുന്നു:

"'തീരുമാനം' എന്നത് 'അഭിപ്രായം' എന്നതിന്റെ പര്യായമായിരിക്കണമെന്നില്ല. കോടതിയുടെ തീരുമാനം അതിന്റെ വിധിന്യായമാണ്; ആ വിധിന്യായത്തിന് നൽകിയ കാരണങ്ങളോ ജഡ്ജിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടുകളുടെ ആവിഷ്കാരമോ ആണ് അഭിപ്രായം."

24. ഈ കോടതി "തീരുമാനം", "അഭിപ്രായം" അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് എന്നീ രണ്ട് പദപ്രയോഗങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, *"കക്ഷികൾക്കിടയിൽ ഒരു അന്തിമ വിധിന്യായം പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ*

മുൻകാലവിധിപ്രമാണങ്ങളിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിക്കുന്ന പരമോന്നത കോടതിയെ സംബന്ധിച്ച തത്വങ്ങൾ വ്യത്യസ്തമാണെന്ന് ഓർമ്മിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്" എന്ന് പ്രസ്താവിച്ചു.

25. ഒരു റിവ്യൂ അപേക്ഷ ഒരു ബാധിത കക്ഷി ഫയൽ ചെയ്യുമ്പോൾ, എന്തുകൊണ്ട് റിവ്യൂ അനുവദിക്കരുത് എന്നതിന് കാരണം കാണിക്കാൻ എതിർ കക്ഷിയോട് ആവശ്യപ്പെടാൻ മതിയായ കാരണമില്ലെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മറുവശത്തിന് നോട്ടീസ് നൽകാതെ അത് ഏകപക്ഷീയമായി തള്ളാം. മറുഭാഗത്തിനു നോട്ടീസ് നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഇരുപക്ഷത്തിന്റെയും വാദം കേട്ട ശേഷം, റിവ്യൂ ഹർജി അനുവദിക്കണോ നിരസിക്കണോ എന്ന് പരിഗണിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ആ ഘട്ടത്തിലാണ്, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ വ്യാപ്തി കണക്കിലെടുത്ത് റിവ്യൂ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിന് ഒരു തടസ്സം ഉണ്ടെങ്കിൽ, റിവ്യൂ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പും പരിഗണിക്കേണ്ടത്. അപ്പോൾ, റിവ്യൂ ഹർജി ആ ഘട്ടത്തിൽ തന്നെ തള്ളേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ, ഉത്തരവോ വിധിയോ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ കാരണമുണ്ടെന്ന് കോടതിക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ, റിവ്യൂ ആവശ്യപ്പെട്ട ഉത്തരവുകൾ റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് റിവ്യൂ ഹർജി അനുവദിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനുശേഷം, കോടതി യോഗ്യതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഷയം വീണ്ടും കേൾക്കേണ്ടതുണ്ട്. കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിച്ച ശേഷം, കോടതിക്ക് ഒന്നുകിൽ യഥാർത്ഥ ഉത്തരവ് സ്ഥിരീകരിക്കാം അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ മാറ്റം വരുത്താം. മുമ്പത്തെ ഉത്തരവ് പിൻവലിക്കുകയോ സ്ഥിരീകരിക്കുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യണോ എന്ന് പിന്നീട് നൽകിയ ഒരു ഉത്തരവ് യഥാർത്ഥ ഉത്തരവിനെ മറികടക്കും. അതിനാൽ, റിവ്യൂ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പ് അതായത് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ വ്യക്തമാക്കിയ റിവ്യൂ തേടുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് യോഗ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഷയം വീണ്ടും കേൾക്കുന്നതിനും മുൻപുള്ള ഘട്ടത്തിൽ പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

26. ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137 സുപ്രീം കോടതി പാസാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങളോ ഉത്തരവുകളോ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്നു. പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കോ ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 145 പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിനോ വിധേയമായി, സുപ്രീം കോടതിക്ക് അത് പുറപ്പെടുവിച്ച ഏതെങ്കിലും വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അധികാരമുണ്ടെന്ന് അതിൽ പറയുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, അതിന്റെ വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള സുപ്രീം കോടതിയുടെ അധികാരം (i) പാർലമെന്റ് ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ, അല്ലെങ്കിൽ (ii) ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 145 പ്രകാരം ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും നിയമം എന്നിവയ്ക്ക് വിധേയമാണ്.

27. ഏതെങ്കിലും സിവിൽ കേസിൽ, റിവ്യൂ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നിലനിൽക്കുക എന്ന് ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 145 പ്രകാരം നിർമ്മിച്ച 2013 ലെ സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങളിലെ ഓർഡർ XLVII-ന്റെ ചട്ടം 1 പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അതിനാൽ, സുപ്രീം കോടതിയുടെ ഒരു വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള വ്യാപ്തിയും അധികാരവും ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ അതിർത്തിയിൽ പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കൂടാതെ, റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം ഭരണഘടന നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അത് ഒരു ഭരണഘടനാപരമായ അധികാരമാണെങ്കിലും, ആ അധികാരം സി.പി.സി., സുപ്രീം കോടതി ചട്ടങ്ങൾ, 2013 എന്നിവയാൽ പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പ്രസ്താവിക്കുന്നത് ഒരു പരാതിയുള്ള വ്യക്തിക്ക് -

i) ഉചിതമായ ജാഗ്രത പാലിച്ചതിന് ശേഷം പരാതിയുള്ള വ്യക്തിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ അറിവിൽ വരാത്തതോ ആയ പുതിയതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ കാര്യങ്ങളോ തെളിവുകളോ കണ്ടെത്തിയത് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച സമയത്ത് ഹാജരാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല; അല്ലെങ്കിൽ

(ii) രേഖയിൽ പ്രകടമായ ഒരു തെറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ പിശക് കാരണം; അല്ലെങ്കിൽ

iii) മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ,

- ഈ കോടതിയുടെ ഒരു വിധിന്യായത്തിന്റെയോ ഉത്തരവിന്റെയോ റിവ്യൂ തേടാം.

28. അതിനാൽ, സ്വയം പരാതി ഉണ്ടെന്ന് കരുതുന്ന ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞ മൂന്ന് കാരണങ്ങളാൽ മാത്രമേ വിധിന്യായത്തിന്റെയോ ഉത്തരവിന്റെയോ റിവ്യൂ തേടാൻ കഴിയൂ, മറ്റൊന്നും കൊണ്ട് കഴിയില്ല. . കേസിൽ, ഹർജികക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകൻ പറയുന്നതനുസരിച്ച്, റിവ്യൂവിനുള്ള ഒന്നും രണ്ടും കാരണങ്ങൾ ബാധകമല്ല. ഹർജികക്ഷികളുടെ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ മൂന്നാമത്തെ അടിസ്ഥാനത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂന്നാമത്തെ അടിസ്ഥാനം "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" ആണ്. റിവ്യൂവിനുള്ള അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്ന കോടതിക്ക് കാരണം ബോധ്യപ്പെടണം എന്നാണ് ഈ പ്രയോഗം അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

29. നിലവിലെ ഗണം കേസുകളിൽ, സിപിസിയുടെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1ന്റെ വിശദീകരണത്തെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയുള്ള ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് ഇരുപക്ഷത്തും ഗുരുതരമായ വാദങ്ങൾ ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായത്തെത്തുടർന്ന് പാസാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ റദ്ദാക്കുന്നത്, അവ അസാധുവാക്കിയെന്നതിൽ സംശയമില്ല, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

30. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, മുകളിൽ പരാമർശിച്ച മൂന്ന് പ്രധാന കാരണങ്ങളാൽ ഒരു വിധിയുടെയോ ഉത്തരവിന്റെയോ റിവ്യൂ ഒരു പരാതിയുള്ള വ്യക്തിക്ക് ആവശ്യപ്പെടാമെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്നു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** എൽ.എ. നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനും സൂചനയ്ക്കും വിരുദ്ധമായി തീരുമാനിച്ചതിനാൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിലെ അഞ്ച് ജഡ്ജിമാർ അടങ്ങുന്ന ഒരു വലിയ ബെഞ്ച് ഇത് അസാധുവാക്കിയതിനാൽ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ***ത്തുടർന്ന് ഈ കോടതി പാസാക്കിയ എല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ മതിയായ കാരണമുണ്ടെന്ന് വാദിക്കുന്നതിന് "മതിയായ കാരണം" എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന് ഇവിടെ റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികളുടെ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ വളരെയധികം ഊന്നൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, നിലവിലെ റിവ്യൂ ഹർജികൾ കാലതാമസം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

31. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വിധിന്യായത്തിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡിക കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിശാസനവും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടരുന്ന എല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും വ്യക്തമായി അസാധുവാക്കിയതായും വാദിച്ചു. അതിനാൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ*** തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ആ തെറ്റായ തീരുമാനങ്ങളെല്ലാം റിവ്യൂ ചെയ്യാനും റദ്ദാക്കാനും മതിയായ കാരണമുണ്ട്. അതിനാൽ റിവ്യൂ ഹർജികൾ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

32. മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രസ്താവന പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകനും അഭിഭാഷകരും മുന്നോട്ടുവച്ച വാദങ്ങൾ, അവർ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിലേക്ക് ഈ കോടതിയുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ആകർഷിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ, മനസ്സിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്. ഒരു ഉന്നത കോടതി, അതായത് നിലവിലെ കേസിലെ അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ വലിയ ബെഞ്ച് മുമ്പത്തെ തീരുമാനം പിൻവലിക്കുകയോ അസാധുവാക്കുകയോ ചെയ്ത്

കൊണ്ട് തുടർന്നുള്ള തീരുമാനം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വിധിന്യായത്തിന്റെ റിവ്യൂവിനെ ഈ വിശദീകരണം വ്യക്തമായി തടയുന്നുവെന്ന് വാദിച്ചു. അത്തരമൊരു തീരുമാനം നിയമത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ചോദ്യത്തിലാണെങ്കിൽ, അത് വലിയ ബെഞ്ച് അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമല്ലെന്ന് വാദിച്ചു. അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ ഇപ്പോഴും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങളിൽ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണെന്നും അന്തിമരൂപം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വിശദീകരണം കണക്കിലെടുത്ത് അവ പുനരെടുക്കാനോ റിവ്യൂ ചെയ്യാനോ കഴിയില്ലെന്നും കൂടുതലായി ബോധിപ്പിച്ചു.

33. ഇപ്പോഴത്തെ കേസിന്റെ വസ്തുതകൾക്ക് വിശദീകരണം ബാധകമാക്കിക്കൊണ്ട് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിൽ, പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം നിയമത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ചോദ്യത്തിൽ അസാധുവാക്കിയതായും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടർന്ന കൊണ്ടുള്ള മറ്റെല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും അസാധുവാക്കിയതായും വാദിച്ചു. എന്നാൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനം അസാധുവാക്കിയത് ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനവും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടർന്ന കൊണ്ടുള്ള മറ്റെല്ലാ തീരുമാനങ്ങളും റിവ്യൂ ചെയ്യാനും റദ്ദാക്കാനുമുള്ള അടിസ്ഥാനമല്ല. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണം നിലവിലെ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നത് തടയുന്നുവെന്ന് സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, ഈ കേസുകളിൽ, റിവ്യൂ ഹർജികൾ നിരസിക്കുകയോ തള്ളുകയോ ചെയ്യേണ്ടിവന്നേക്കാം.

34. റിവ്യൂവിനുള്ള അടിസ്ഥാനവും ഹർജികക്ഷിയുടെ റിവ്യൂ ഹർജിയുടെ മുഖ്യാധാരവുമായ "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണം" എന്ന പ്രയോഗം നിയമസംഹിതയിൽ നിർവചിച്ചിട്ടില്ല. എന്നിരുന്നാലും,

(i) പ്രിവി കൌൺസിലിന്റെ ***ചജ്ജു റാം vs നെക്കി എയർ 1922 പി.സി..112; ബിശേശ്വർ പ്രതാപ് സാഹി വേഴ്സസ് പരത് നാഥ് എയർ 1934 പി.സി 213;***

(ii) ഫെഡറൽ കോടതിയുടെ ***ഹരി ശങ്കർ പാൽ വേഴ്സസ് ആനഥ് നാഥ് മിത്തർ എ.ഐ.ആർ 1949 എഫ്.സി. 106,*** കൂടെ

(iii) ഈ കോടതിയുടെ ***മോറൻ മാർ ബസേലിയോസ് കത്തോലിക്കോസ് വേഴ്സസ് മോസ്റ്റ് റവറൻറ് മാർ പൌലോസ് അത്തനേഷ്യസ് എ.ഐ.ആർ 1954 എസ്.സി. 526***

- കേസിലെ വിധിന്യായങ്ങൾ, "അടിസ്ഥാനപരമായി മതിയായതും കുറഞ്ഞത് ചട്ടത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയവയ്ക്ക് സമാനമായ ഒരു കാരണം," എന്നാണ് വാക്കുകൾ അർത്ഥമാക്കുന്നത് എന്ന് വിധിച്ചു.

35. ***ചജ്ജു റാം വേഴ്സസ് നേക്കി*** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ, നിയമത്തിന്റെ തെറ്റായ വിശദീകരണത്തിലാണ് വിധിന്യായം പുരോഗമിച്ചത് എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റിവ്യൂ നടത്താൻ കഴിയില്ലെന്ന് പ്രിവി കൌൺസിൽ വിധിച്ചു. കൂടാതെ, നിയമത്തിന്റെ മറ്റൊരു നിഗമനത്തിലെത്തേണ്ടതായിരുന്നു എന്ന് അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ റിവ്യൂവിന് ഉത്തരവിടാനുള്ള അധികാരിത കോടതിക്കില്ല. ഒരു തീരുമാനം നിയമപരമായി തെറ്റാണെങ്കിൽ അത് റിവ്യൂവിന് ഉത്തരവിടുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമല്ലെന്നും നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു കോടതി ഒരു കാര്യം തെറ്റായി തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, തെറ്റ് രേഖയിൽ പ്രകടമോ അതിന് സമാനമോ ആകാൻ പാടില്ല. അതിനാൽ, തുടർന്നുള്ള സംഭവങ്ങളോ തുടർന്നുള്ള കേസിൽ കോടതി വ്യത്യസ്തമായ കാഴ്ചപ്പാടാണ് സ്വീകരിച്ചതെന്നോ ഉള്ളത് റിവ്യൂ അനുവദിക്കുന്നതിന് മതിയായ കാരണമല്ല (സിപിസിയുടെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 ലെ വിശദീകരണം പ്രകാരം)

36. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിലെ "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്തിന്" എന്ന പ്രയോഗം സിപിസിയുടെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 ന്റെ ആദ്യ ഭാഗത്ത് വരാത്ത മുകളിൽ പരാമർശിച്ച (i)ഉം (ii) ഉം കാരണങ്ങളായ നിരവധി സാഹചര്യങ്ങളും അവസ്ഥകളും അതിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാൻ വ്യാപ്തി ഉള്ളതാണെങ്കിലും ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയുടെ വിശദീകരണം ഒരു വിധിന്യായത്തെ അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമായി (iii)ആം കാരണത്തിൽ "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്തിന്" എന്ന പ്രയോഗത്തിന് ഒരു അപവാദം രൂപപ്പെടുത്തുന്നു.

വിശദീകരണം ഒരു അപവാദത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ളതിനാൽ അതിനെ സിപിസിയിലെ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 ലെ "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന്റെ പരിധിക്ക് പുറത്ത് വരുന്ന രീതിയിൽ വായിക്കണം. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, നിയമപരമായ ഒരു ചോദ്യത്തിൽ, ഒരു കോടതിയുടെ തീരുമാനം ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ (നിലവിലെ കേസിൽ വലിയ ബെഞ്ച്) തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ മാറ്റുകയും, തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അത് പുനരെടുക്കുകയും ചെയ്താൽ, അതിൽ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പോലും കോടതിയുടെ വിധിന്യായങ്ങളുടെ തീർച്ച ഉണ്ടാകില്ല.

അതിനാൽ, ഒരു തെറ്റായ വിധിന്യായമോ ഉത്തരവോ പോലും ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിൽ ആ വിധിന്യായം തന്നെ പിൻവലിച്ചാലും കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. അല്ലാത്തപക്ഷം, പൊതു നയത്തിന് വിരുദ്ധമായ ഒരു കോടതിയുടെ ഒരു തീരുമാനത്തിനും തീർച്ച ഉണ്ടാകാതെ വരുകയും അരാജകത്വം ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. നിലവിലുള്ള നിയമപ്രകാരം യോഗ്യതയുള്ള അധികാരിതയുള്ള ഒരു കോടതി നൽകുന്ന വിധിന്യായങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിലെ കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണ്. ആ വിധിന്യായം പിന്നീട് മറ്റേതെങ്കിലും കേസിൽ ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയതിനാൽ, അത് അത്തരം വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമായിരിക്കില്ല.

37. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും ഉദ്ദേശ്യവും അവഗണിക്കാനാവില്ല, അത് ഊന്നിപ്പറയേണ്ടതുണ്ട്. ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ വിശദീകരണം "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" എന്ന പദപ്രയോഗത്തിന് അപവാദമായ സ്വഭാവത്തിലുള്ളതാണ്. ഇതിനർത്ഥം, ഒരു കോടതിയുടെ മനസ്സിൽ ഒരു വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മതിയായ കാരണമുണ്ടെങ്കിൽ, അത് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അടിസ്ഥാനത്തിലോ കാരണത്തിലോ ആയിരിക്കില്ല. അതിനാൽ, വിശദീകരണത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരു അപവാദമായിരിക്കും, അത് "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" എന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിക്കും പരിധിക്കും പുറത്താണ്.

38. വിഷയവും ഉള്ളടക്കവും കൂടാതെ വിഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ അർത്ഥവും വിശദീകരിക്കുന്നതിന് ചിലപ്പോൾ ഒരു വകുപ്പിൽ ഒരു വിശദീകരണം ചേർക്കുന്നു. പ്രധാന നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനോ അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ സംഭവിക്കുന്ന ചില വാക്കുകളുടെ അർത്ഥത്തിൽ നിന്ന് എന്തെങ്കിലും ഒഴിവാക്കുന്നതിനോ ഒരു വിശദീകരണം ചേർക്കാം. ചില തരങ്ങളെയോ ഒരു വിഭാഗത്തെയോ വകുപ്പിന്റെ പരിധിയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുന്ന ഒരു നിഷേധാത്മകമായ വിശദീകരണം പോലും ഒഴിവാക്കിയ തരങ്ങളെ മാറ്റിനിർത്തുന്ന വിഭാഗം അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് കാണിക്കുന്ന ഫലമുണ്ടാക്കാം. ***വൈ.പി ചാവ്ലയും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് എം.പി. തിവാരിയും മറ്റൊരാളും എ.ഐ.ആർ 1992 എസ്.സി. 1360*** പ്രകാരം പ്രധാന വകുപ്പിൽ ഒരു പരിമിതി വ്യവസ്ഥയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ ഒരു വിശദീകരണവും ചേർക്കാം. ഒരു വിശദീകരണം ഒരു പരിമിതി വ്യവസ്ഥയുടെ സ്വഭാവത്തിലായിരിക്കുമ്പോൾ, പൊതുവായ വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്ന് പ്രത്യേക കേസുകൾ

നീക്കം ചെയ്യാനും അവയ്ക്ക് പ്രത്യേകമായി നൽകാനും ഇത് ഉപയോഗിക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ നിയമത്തിന്റെ സംശയാസ്പദമായ ഒരു വിഷയം വ്യക്തമാക്കുന്നതിന് ഒരു വിശദീകരണം ചേർക്കുന്നു, കാരണം നിലവിലെ കേസിൽ 1976 ൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതിയിലൂടെ ഓർഡർ XVII ചട്ടം 1 സിപിസി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ***(ശ്രോതസ്സ്: ജി.പി..) സിങ്ങിന്റെ "നിയമപരമായ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ"-15-ാം പതിപ്പ്].***

39. പ്രത്യേക കേസുകളിൽ നിയമനിർമ്മാണ വ്യവസ്ഥയെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള ഒരു അപവാദത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലും ഇത് ഉണ്ട്. നിലവിലെ കേസിൽ വിശദീകരണം ഒരു പരിമിതിവ്യവസ്ഥയുടെ സ്വഭാവത്തിലുള്ളതാകയാൽ ഇത് റിവ്യൂ തേടുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനെ പരിമിതപ്പെടുത്താവുന്നതോ ഒഴിവാക്കാവുന്നതോ ആയ വ്യവസ്ഥയാണ്. അതിനാൽ, പരിമിതിവ്യവസ്ഥയുടെ ലക്ഷ്യത്തിനും ഉദ്ദേശ്യത്തിനും അതിന്റെ പൂർണ്ണ ഫലം നൽകണം. വിശദീകരണത്തിൻറെ ലക്ഷ്യവും ഉദ്ദേശ്യവും ഇനിപ്പറയുന്ന മൂന്ന് പ്രമാണങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:

(i) ഒരേ കുറ്റത്തിന് ഒരു വ്യക്തിയെ രണ്ട് തവണ ശിക്ഷിക്കരുത്

(ii) ഒരു വ്യവഹാരത്തിന് അവസാനം ഉണ്ടാവണമെന്നത് ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ താത്പര്യമാണ്.

(iii) ഒരു നീതിന്യായ വിധി ശരിയെന്ന് സ്വീകരിക്കണം.

ഈ സൂക്തങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് വ്യവഹാരങ്ങൾക്ക് ഒരു അവസാനം ഉണ്ടാവണം, അല്ലാത്തപക്ഷം വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങൾ അനന്തമായ ആശയക്കുഴപ്പത്തിലാകുകയും നീതി ബാധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യും എന്നാണ്.

40. അതേസമയം, "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നത് അതിൽ വ്യവസ്ഥയിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന രണ്ട് കാരണങ്ങൾക്ക് സമാനമായിരിക്കണമെന്ന് വിധിക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങളുടെ ഒരു നിരയുണ്ട്, അതായത്: -

1) ഉചിതമായ ജാഗ്രത പാലിച്ചതിന് ശേഷം പുതിയതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ കാര്യങ്ങളോ തെളിവുകളോ കണ്ടെത്തിയത് വ്യക്തിയുടെ അറിവിൽ വരാത്തതോ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച സമയത്ത് ഹാജരാക്കാൻ കഴിയാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ

-(2) രേഖയിൽ പ്രകടമായ ഒരു തെറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ പിശക് കാരണം.

41. കോടതിയുടെ വിധി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു നിയമപ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനം മറ്റേതെങ്കിലും കേസിൽ ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ മാറ്റുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന വസ്തുത അത്തരം വിധിന്യായത്തിന്റെ റിവ്യൂവിന് അടിസ്ഥാനമാകില്ലെന്ന് സിപിസി ഓർഡർ XVII ചട്ടം 1ന്റെ വിശദീകരണം പറയുന്നു. അതിനാൽ, അതിനേക്കാൾ മുകളിലുള്ള ഒരു കോടതി നിയമപരമായ ഒരു ചോദ്യത്തിൽ ഒരു വിധിന്യായം പിൻവലിക്കുകയോ പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോഴാണ് ഒരു കോടതിക്ക് അതിന്റെ വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള തടസ്സം. ഈ കോടതിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഒരു ഉന്നത കോടതി എന്നാൽ ഈ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിധിന്യായങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായി ഒരു വിധിയോ ഉത്തരവോ പുറപ്പെടുവിച്ച ഈ കോടതിയുടെ ഒരു വലിയ ബെഞ്ച് എന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.

42. എന്നിരുന്നാലും, നികുതി സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ സ്ഥിതി അല്പം വ്യത്യസ്തമാണ്. *ഭാരത് സഞ്ചാർ നിഗം ലിമിറ്റഡ് വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2006) 3 എസ്.സി.സി. 1* ൽ, തീരുമാനത്തിന്റെ മുൻകാലവിധിപ്രമാണ മൂല്യം ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്ന തുടർന്നുള്ള വ്യവഹാരത്തിൽ ഒരു തീരുമാനത്തിന്റെ അസാധുവാക്കൽ നടക്കുന്നതായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. നമ്മുടെ നീതിന്യായ വ്യവസ്ഥയിൽ, താഴ്ന്ന ബെഞ്ചിന്റെ തീരുമാനം ഉദ്ധരിക്കപ്പെടുന്ന ഉയർന്ന അധികാരപരിധിയിലോ ശക്തിയിലോ ഉള്ള ഒരു കോടതിക്ക് അങ്ങനെയുള്ള വിധി അസാധുവാക്കാനുള്ള അധികാരിയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ അസാധുവാക്കൽ മുമ്പത്തെ വ്യവഹാരത്തിന്റെ കക്ഷികളുടെ മേൽ തീരുമാനത്തിന്റെ ബാധ്യത ഉണ്ടാവുന്ന രീതിയെ അസ്വസ്ഥമാക്കാൻ പ്രവർത്തിക്കില്ല. ആ വ്യവഹാരത്തിൽ റെസ് ജൂഡീക്കാറ്റയുടെ തത്വം തുടർന്നും പ്രവർത്തിക്കും. എന്നാൽ മുൻ വർഷത്തെ അതേ പ്രശ്നം ഉൾപ്പെടുന്ന തുടർന്നുള്ള വർഷവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നികുതി കേസുകളിൽ, കേസ് വേർതിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെങ്കിൽ കോടതിക്ക് പ്രകടിപ്പിച്ച കാഴ്ചപ്പാടിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാകാം.

43. ഹർജികക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ അവരുടെ വാദങ്ങളിലും മറുപടി വാദങ്ങളിലും ഇനിപ്പറയുന്ന വിധിന്യായങ്ങളെ ആശ്രയിച്ചു:

(എ) ***മഥുര പ്രസാദ് സർജു ജയ്സ്വാൾ വേഴ്സസ് ദോസിഭായി എൻ.ബി ജിജിഭോയ്*** (മേൽപ്പരാമർശം) ഒരു കോടതിയുടെ അധികാരിതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ചോദ്യമായിരുന്നു അത് കോടതിയുടെ തെറ്റായ

തീരുമാനത്തിലൂടെ അന്തിമമായി നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടതായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല. നിയമത്തിന്റെ തെറ്റായ വ്യാഖ്യാനത്തിലൂടെ കോടതിക്ക് അധികാരിതയില്ലെന്ന് വിധിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ചോദ്യം റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അതുപോലെ, ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനത്തിലൂടെ കോടതി നിയമപ്രകാരം കൈവശമില്ലാത്ത അധികാരിത ഏറ്റെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, തുടർന്നുള്ള വ്യവഹാരത്തിലെ നടപടിയുടെ കാരണം ഒന്നുതന്നെയാണോ അല്ലയോ എന്ന ചോദ്യം കക്ഷികൾക്കിടയിൽ റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയില്ല, കാരണം ആ തീരുമാനങ്ങൾ നിർണ്ണായകമാണെന്ന് കണക്കാക്കിയാൽ, നിയമസഭ പ്രഖ്യാപിച്ച നിയമത്തെ അവഹേളിക്കുന്ന വിധത്തിൽ കോടതിയുടെ അധികാരിതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമായ ഒരു പ്രത്യേക നിയമവാഴ്ചയുടെ പദവി അത് ഏറ്റെടുക്കും. ഈ തീരുമാനത്തെ ആശ്രയിക്കുന്നത് അതിൽ ഉൾപ്പെട്ട വിവാദമായി സമർപ്പിച്ചതിനാൽ, റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലായിരുന്നു, അതിൽ, ഒരു വിഷയത്തിൽ മാത്രം മുമ്പത്തെ തീരുമാനം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ആണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. മുമ്പത്തെ തീരുമാനം റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ ആണെന്ന് പറയുമ്പോൾ, അവകാശപ്പെട്ട അവകാശം തീർപ്പ് കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും അതേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ വീണ്ടും അതേ വിഷയത്തിൽ തർക്കം ഉണ്ടാകാൻ കഴിയില്ലെന്നും അർത്ഥമാക്കുന്നു. ഒരു വിഷയത്തിലെ മുൻ തീരുമാനം ഒരു സംയോജിത തീരുമാനമാണെന്ന് കൂടുതൽ നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു: നിയമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനത്തെ അവകാശത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വസ്തുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള തീരുമാനത്തിൽ നിന്ന് വേർപെടുത്താൻ കഴിയില്ല. തുടർന്നുള്ള നടപടികളുടെ വ്യവഹാരകാരണം മുമ്പത്തെ നടപടികളിലേതിന് സമാനമാണെങ്കിൽ ഒരു നിയമവിഷയത്തിന്മേലുള്ള ഒരു തീരുമാനം അതേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള പിന്നീടുള്ള നടപടിയിൽ റെസ് ജ്യൂഡിക്കേറ്റ ആയി പ്രവർത്തിക്കും. എന്നാൽ വ്യവഹാര കാരണം വ്യത്യസ്തമാകുമ്പോഴോ, മുമ്പത്തെ തീരുമാനത്തിൽ യോഗ്യതയുള്ള ഒരു അധികാരി മാറ്റം വരുത്തിയപ്പോഴോ, മുമ്പത്തെ നടപടികൾ വിചാരണ ചെയ്യാൻ കോടതിയുടെ അധികാരിതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തീരുമാനമോ, അല്ലെങ്കിൽ മുമ്പത്തെ തീരുമാനം നിയമപ്രകാരം നിരോധിച്ച ഒരു ഇടപാട് സാധുതയുള്ളതായി പ്രഖ്യാപിക്കുമ്പോഴോ അങ്ങനെ ആവില്ല. അതിനാൽ, ഈ കേസുകളിൽ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ തുടർനടപടികൾ ആരംഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ അപവദിത വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വന്ന തീരുമാനം കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമായിരിക്കും. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തീരുമാനമോ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടർന്നുള്ള തീരുമാനമോ പിന്നീട് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിൽ പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** അസാധുവാക്കുകയും ഹർജികക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകൻ വാദിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ

റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യുകൊണ്ട് റിവ്യൂ ചെയ്യാനോ റദ്ദാക്കാനോ കഴിയുമെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. ഇത് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിലെ വിശദീകരണത്തിന് വിരുദ്ധമായിരിക്കും.

(ബി) അതുപോലെ, ***രാജ്കോട്ടിലെ ആദായനികുതി അസിസ്റ്റന്റ് കമ്മീഷണർ വേഴ്സസ് സൗരാഷ്ട്ര കച്ച് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ച് ക്ലിപ്തം*** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ ആശ്രയിച്ചു. നേരത്തെ ഒരു ഉന്നത കോടതി മേഖലയെ സംബന്ധിച്ച വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത് പിന്നീട് ഒരു വിഷയം തീരുമാനിക്കുമ്പോൾ ആദായനികുതി അപ്പലേറ്റ് ട്രൈബ്യൂണൽ ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. അതിനാൽ, മേൽക്കോടതിയുടെ ബാധിക്കുന്ന തീരുമാനം ഈ ട്രൈബ്യൂണൽ പരിഗണിക്കാത്തതിനാൽ രേഖയിൽ വ്യക്തമായ തെറ്റ് ഉണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, 1961 ലെ ആദായനികുതി നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 254 (2) പ്രകാരം ഇത് ശരിയാക്കാം.

പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയുടെ*** വിധിന്യായം ഇല്ലായിരുന്നതിനാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനം നിലവിലെ കേസിൽ ബാധകമല്ല. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ തീരുമാനം ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായത്തിനു മുമ്പല്ല, തുടർന്നുള്ളതാണ്. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** 08.02.2018 ലെ വിധിന്യായവും തീരുമാനവും 06.03.2020 ന് ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വിധിന്യായം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുവരെ നിലനിന്നിരുന്നു. അതിനാൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വിധിന്യായം തുടർന്നുള്ള തീരുമാനമായതിനാൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയി*** എന്ന തുടർന്നുള്ള കേസിൽ അസാധുവാക്കിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനവും മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസിനെ തുടർന്നുള്ള മറ്റ് വിധിന്യായങ്ങളും റിവ്യൂ ചെയ്യാനും റദ്ദാക്കാനും കാരണമാകില്ല.

(സി) ***ശകുന്തള ദേവി വേഴ്സസ് കമല (2005) 5 എസ്.സി.സി. 390*** ൽ, അപ്പോൾ നിലനിന്നിരുന്ന നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു പ്രഖ്യാപന വിധി അനുവദിച്ചു. എന്നാൽ തുടർന്നുള്ള ഒരു ഹർജിയിൽ അതേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ രണ്ടാമത്തെ പ്രഖ്യാപന വിധി പാസാക്കിയപ്പോഴേക്കും, ഈ കോടതി 1956 ലെ ഹിന്ദു പിന്തുടർച്ചാവകാശ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 14 പ്രകാരം ഈ വ്യവസ്ഥയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ സ്വത്ത് വിപുലീകരിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് വിധിച്ചിരുന്നു.

രണ്ടാമത്തെ പ്രഖ്യാപന വിധിയുടെ തീയതിയിലെ നിയമം ഈ കോടതി നേരത്തെ പുറപ്പെടുവിച്ച നിയമ പ്രഖ്യാപനത്തിന് വിരുദ്ധമായതിനാൽ, ഒരേ കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള മറ്റൊരു വ്യവഹാര കാരണത്തിന്മേൽ രണ്ടാമത്തെ കേസ് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ആദ്യ വ്യവഹാരത്തിലെ മുമ്പത്തെ വിധി ഒരേ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പോലും റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയായി പ്രവർത്തിക്കില്ല. അതിനാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റ തത്വം ബാധകമല്ല. റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റ തത്വത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്, റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റയുടെ അടിസ്ഥാനമാക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന മുമ്പത്തെ പ്രഖ്യാപന വിധി അധികാരിതയില്ലാതെ ഒരു കോടതി നൽകുകയോ നിലവിലുള്ള നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമോ ആണെങ്കിൽ വിഷയം വീണ്ടും പരിഗണനയ്ക്ക് വരുമ്പോൾ അത്തരം മുമ്പത്തെ പ്രഖ്യാപന വിധിയെ തുടർന്നുള്ള കേസിൽ, തീർച്ചയായും ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക നിയമനിർമ്മാണം സംരക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ, റെസ് ജൂഡിക്കേറ്റയായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത്. അതിനാൽ, തുടർന്നുള്ള ഒരു കേസ് മുമ്പത്തെ പ്രഖ്യാപന ഉത്തരവിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണെങ്കിൽ, അത്തരം വിധി രണ്ടാമത്തെ വ്യവഹാരം പരിഗണിക്കുന്ന സമയത്ത് നിലനിന്നിരുന്ന നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമാണെങ്കിലോ അല്ലെങ്കിൽ അത്തരം വിധി നൽകാൻ അധികാരിതയില്ലാത്ത ഒരു കോടതി അനുവദിച്ച വിധിയാണെങ്കിലോ, വകുപ്പ് 11 സിപിസി പ്രകാരമുള്ള റെസ് ജൂഡീക്കേറ്റയുടെ തത്വങ്ങൾ ആകർഷിക്കപ്പെടില്ലെന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസിൽ വിധിച്ചു. മുമ്പത്തെ വ്യവഹാരത്തിൽ വാദി നൽകിയ പ്രഖ്യാപന ഉത്തരവ് നല്ല നിയമത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതല്ലെന്നും അത്തരം വിധി നൽകുന്ന കോടതിക്ക് അത്തരം വിധി നൽകാനുള്ള അധികാരിത ഇല്ലെന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ രണ്ടാമത്തെ വ്യവഹാരത്തിൽ എതിർകക്ഷിക്ക് അവസരമുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസിൽ, രണ്ടാമത്തെ കേസ് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ നിലവിലുള്ള നിയമപ്രകാരം നിയമാനുസൃതമായ ഉത്തരവാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാത്ത ആദ്യ വ്യവഹാരത്തിൽ നേരത്തെ ലഭിച്ച പ്രഖ്യാപന വിധിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വ്യവഹാരവസ്തുക്കളുടെ കൈവശത്തിനു വേണ്ടി രണ്ടാമത്തെ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തത്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനം ഇപ്പോഴത്തെ കേസിന് ബാധകമല്ല, കാരണം വ്യക്തമായ നിയമചോദ്യത്തിന്മേൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിൽ ഈ കോടതി പിന്നീട് അസാധുവാക്കിയ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ കോടതി പാസാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ റിവ്യൂ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടാണ് റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. റിവ്യൂ ഹർജികൾ സിപിസി ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 ന്റെ വിശദീകരണത്താൽ തടയപ്പെടുന്നു. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന്റെ

അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിവൃത്തികൾ തേടി ഹൈക്കോടതിയിൽ തുടർന്നുള്ള പുതിയ ഹർജി ഫയൽ ചെയ്ത കേസല്ല ഇത്. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ കോടതി പാസാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനായിട്ടാണ് ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഈ കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ഊന്നിപ്പറയേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന തടസ്സം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ നിലനിൽക്കില്ല.

(ഡി) ഹർജികക്ഷികളുടെ അഭിജ്ഞനായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ ഈ കേസുകളിൽ റിവ്യൂവിനുള്ള അടിസ്ഥാനമായി ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി ഉത്തരവിൽ കണ്ടെത്തിയ "മതിയായ കാരണം" എന്ന പദപ്രയോഗത്തെ ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ, അദ്ദേഹം ***ബോർഡ് ഓഫ് കൺട്രോൾ ഫോർ ക്രിക്കറ്റ് ഇൻ ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്ബിനെ*** ആശ്രയിച്ചു, അതിൽ മതിയായ കാരണം ഉണ്ടെങ്കിൽ റിവ്യൂവിനുള്ള അപേക്ഷയും നിലനിർത്താനാകുമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. മതിയായ കാരണം എന്തായിരിക്കും എന്നത് കേസിന്റെ വസ്തുതകളെയും സാഹചര്യങ്ങളെയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. ഈ കേസിൽ, റിവ്യൂ പ്രയോഗിക്കുന്നതിലെ പരിമിതികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ***മോറാൻ മാർ ബാസെലിയോസ് കാത്തലിക്കോസ് വേഴ്സസ് മോസ്റ്റ് റവറൻറ് മാർ പൌലോസ് അത്തനേഷ്യസ്*** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസിൽ പ്രിവി കൌൺസിലിന്റെ വിധിന്യായത്തിൽ ആശ്രയിച്ചു. "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണം" എന്ന പദപ്രയോഗം അർത്ഥമാക്കുന്നത് "അടിസ്ഥാനത്തിൽ മതിയായ ഒരു കാരണം, കുറഞ്ഞത് നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയവയ്ക്ക് സമാനമായത്" എന്നാണ് എന്നു നിരീക്ഷിച്ചു.

നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്ബിൽ (മേൽപ്പരാമർശം) ഈ കോടതിക്ക് നൽകിയ ഒരു ഉറപ്പിന്റെ സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ തെറ്റ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു തെറ്റ് ഈ കോടതിയുടെ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഉണ്ടായതായി ഈ കോടതി അംഗീകരിച്ചു, അതിനാൽ, ഈ കോടതിക്ക് മുന്നിൽ നൽകിയ ഉറപ്പിന്റെ സ്വഭാവത്തിലും ഉദ്ദേശ്യത്തിലും തെറ്റ് അംഗീകരിച്ചാണ് റിവ്യൂ ഹർജി സ്വീകരിച്ചത്. മേൽപ്പറഞ്ഞ വസ്തുതാപരമായ ഉത്പത്തിയിൽ, റിവ്യൂ ഹർജി പരിഗണിച്ചു.

(ഇ) അതേ സന്ദർഭത്തിൽ, റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അധികാരം രൂപം മാറിയ അപ്പീലല്ലെന്നും മറിച്ച് നിയമത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്നും അന്തർലീനമായ ശക്തിയല്ലെന്നും വിധിച്ച *ലില്ലി തോമസ് വേഴ്സസ്*

യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (2000) 6 എസ്. സി. സി. 224 കേസ് ശ്രദ്ധിക്കാം. ഈ കേസിൽ, അതിനനുസരിച്ച് നിവൃത്തി ശ്രപപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള തുടർന്നുള്ള സംഭവത്തിന്റെ പരിഗണനയെക്കുറിച്ചായിരുന്നു ചോദ്യം. റിവ്യൂവിന്റെ അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, സ്വന്തം തെറ്റ് തിരുത്തുന്നതിനായി കോടതിക്ക് തുടർന്നുള്ള ഒരു സംഭവം കണക്കിലെടുക്കാമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. കോടതിയുടെ പ്രവർത്തി മൂലം ഒരു കക്ഷിയും കഷ്ടപ്പെടരുത് എന്ന് അർത്ഥമാക്കുന്ന ***ആക്ടസ് കൂറി നെമിനെം ഗ്രാവബിറ്റ്*** എന്ന അംഗീകൃത സൂക്ഷത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന കോടതിയുടെ ഒരു പ്രവൃത്തി കാരണം ഒരു കക്ഷിയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഈ സൂക്ഷം നീതിയിലും സദ്ബുദ്ധിയിലും അധിഷ്ഠിതമാണ് അല്ലെങ്കിൽ തനിക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തത് ചെയ്യാൻ ഒരു മനുഷ്യൻ നിർബന്ധിതനാകും, അത് നിയമം അനുവദിക്കുന്നില്ല. (***അസാധ്യമായത് ചെയ്യാൻ നിയമം നിർബന്ധിക്കില്ല***). അനീതിക്ക് കാരണമായ കോടതിയുടെ ഒരു തെറ്റ് ഉണ്ടാകുമ്പോൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശം "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്തിന്റെ" പരിധിയിൽ വരും. ഇതിനകം നിരീക്ഷിച്ചതുപോലെ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിക്ക് ഒരു അപവാദമായ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ കണക്കാക്കാത്ത ഒരു സാഹചര്യമാണിത്. അതിനാൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായം നിലവിലെ കേസുകൾക്ക് ബാധകമല്ല.

44. മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസുകൾ അവരുടെ സ്വന്തം വസ്തുതകളിലേക്ക് തിരിയുകയും ഒരു വിശദീകരണത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള അപവാദത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിൽ പിന്നീട് അസാധുവാക്കുന്നത് വരെ ഈ മേഖലയെ സംബന്ധിച്ച് ***പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപറേഷനിൽ*** ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തെത്തുടർന്ന് അപവദിത ഉത്തരവുകൾ അസാധുവാക്കുന്നതിനായി റിവ്യൂ ഹർജി സമർപ്പിച്ച നിലവിലെ കേസിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങൾ ഒരു മാതൃകയായിരിക്കില്ല. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ നൽകിയിരിക്കുന്ന വിശദീകരണം കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ഈ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ അനുവദനീയമല്ല.

45. ഈ കേസിൽ ഈ കോടതി സ്വീകരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന കാഴ്ചപ്പാടിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി ഈ കോടതിയുടെ ചില വിധിന്യായങ്ങൾ ഈ ഘട്ടത്തിൽ പരാമർശിക്കാം:

എ) ***ഹരിദാസ് ദാസ് വേഴ്സസ് ഉഷാ റാണി ബാണിക് (2006) 4 എസ്. സി. സി 78*** ൽ, കേസ് വീണ്ടും കേൾക്കാൻ റിവ്യൂ ഹർജി അനുവദിക്കുന്നതിന് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ

നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളിലൊന്നാണ് "രേഖയിൽ പ്രകടമായ വ്യക്തമായ ചില തെറ്റുകൾ അല്ലെങ്കിൽ പിശകുകൾ കാരണം അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" ആണെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നിയമത്തിന്റെ ആദ്യ ഭാഗം അപേക്ഷകനു ബാധകമായേക്കാവുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തെക്കുറിച്ചും പിന്നീടുള്ളത് വ്യക്തമായ തെറ്റായ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് നിഗമനങ്ങൾ സാധ്യമല്ലാത്ത ഒരു ജൂഡീഷ്യൽ നടപടിയെക്കുറിച്ചുമാണ്. ഒരു കക്ഷി കേസിന്റെ എല്ലാ വശങ്ങളും ഉയർത്തിക്കാട്ടിയിട്ടില്ലാത്തതിനാലോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരുപക്ഷേ അവയെ കൂടുതൽ ശക്തമായി വാദിക്കാനോ കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ കോടതിക്ക് ബാധകമായ മുൻകാലവിധിപ്രമാണങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാനോ അതുവഴി അനുകൂലമായ വിധി അനുഭവിക്കാനോ കഴിയുമെന്നതിനാലോ തർക്കത്തിന്റെ റിവ്യൂ അവ രണ്ടും അനുമാനിക്കുന്നില്ല. റിവ്യൂവിനുള്ള അധികാരിത നേടുന്നതിന് രേഖയിൽ പ്രകടമായ ഒരു പിശക് അത് നോക്കുമ്പോൾ ഒരാളെ ബാധിക്കുന്നതും ദീർഘമായ യുക്തിസഹമായ പ്രക്രിയ ആവശ്യമില്ലാത്തതും ആയ അത്തരം ഒരു പിശകായിരിക്കണം എന്ന് വ്യക്തമായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു.

ബി) വാസ്തവത്തിൽ, ***തുംഗഭദ്ര ഇൻഡസ്ട്രീസ് ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ് എ.പി. സർക്കാർ എ.ഐ.ആർ 1964 എസ്.സി. 1372: (1964) 5 എസ്.സി.ആർ 174***, വെറും തെറ്റായ തീരുമാനവും "വ്യക്തമായ പിശക്" എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന ഒരു തീരുമാനവും തമ്മിൽ യഥാർത്ഥമായ ഒരു വ്യത്യാസമുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു റിവ്യൂ എന്നത് ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം ശരിയാക്കുന്ന രൂപം മാറിയ ഒരു അപ്പീലല്ല, മറിച്ച് വിപുലമായ വാദങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ ഒരാൾക്ക് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ പറ്റുന്നതും രേഖയിൽ പ്രകടമായി കാണിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു പ്രകടമായ പിശകിന് മാത്രമുള്ളതാണ്.

സി) ***യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് മൊഹ്ദ് നയ്യർ ഖലീൽ (2000) 9 എസ്.സി.സി. 252*** ലും ആശ്രയിക്കാം. അതിൽ മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് തീരുമാനത്തെ തുടർന്ന് ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ആ സമയത്ത് മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് തീരുമാനം ഭാവിയിലോ പിന്നീടോ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ഒരു വിരുദ്ധമായ അഭിപ്രായം സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ മാറ്റപ്പെടുത്താതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ, ഇത് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ വിശദീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റിവ്യൂവിന് അടിസ്ഥാനമാക്കാൻ കഴിയാത്ത പിന്നീടുള്ള ഒരു വിധിന്യായം ആയിരിക്കും.

ഡി) അതുപോലെ,***(1999) 5 എസ്.സി.സി. 703 ൽ*** റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത 1996 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 14608 ലെ ***ശാന്തി ദേവി വേഴ്സസ് ഹരിയാന സംസ്ഥാനം*** (RP Dy.1999 ലെ 1249)കേസിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായം മറ്റൊരു കേസിൽ അസാധുവാക്കി എന്ന വാദം സിപിസി ഓർഡർ XVII ചട്ടം 1 ന്റെ വിശദീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്തുത തീരുമാനം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു കാരണമല്ല. വിശദീകരിക്കാനാവാത്ത അമിതമായ കാലതാമസത്തിന്റെയും യോഗ്യതയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ റിവ്യൂ ഹർജി തള്ളി.

ഇ) ***ഉഷാ ഭാരതി വേഴ്സസ് സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് ഉത്തർപ്രദേശ് (2014) 7 എസ്.സി.സി. 663*** കേസിൽ, സുപ്രീം കോടതിക്ക് അതിന്റെ റിവ്യൂ അധികാരം വിനിയോഗിച്ച് ഉചിതമായ ഒരു കേസിൽ കേസ് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാനും മുഴുവൻ കാര്യങ്ങളും വീണ്ടും കേൾക്കാനും കഴിയുമെന്ന് വിധിച്ചു, എന്നാൽ അങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ കോടതി ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിലും സുപ്രീം കോടതി രൂപീകരിച്ച ചട്ടങ്ങളിലും അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരായിരിക്കണം. അതിനാൽ, അനീതി നേരിടേണ്ടി വന്നേക്കാവുന്ന അസാധാരണമായ കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" എന്ന പ്രയോഗം ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ നിയമസഭ മനഃപൂർവ്വം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.

46. താഴെപ്പറയുന്ന പ്രസക്തമായ വിധിന്യായങ്ങളും ഈ ഘട്ടത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യാവുന്നതാണ്:

(എ) ***ഗുജറാത്ത് സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും വേഴ്സസ് ജസ്റ്റിസ് ആർ.എ. മേത്ത (വിരമിച്ചു) (2013) 3 എസ്.സി. സി. 1,*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ മുമ്പത്തെ നിരവധി തീരുമാനങ്ങളെ തുടർന്ന്, *"അത് മോശമായി വാദിച്ചതുകൊണ്ടോ അപര്യാപ്തമായി പരിഗണിച്ചതുകൊണ്ടോ തെറ്റായ രീതിയിൽ ന്യായീകരിച്ചതുകൊണ്ടോ"* ഒരു തീരുമാനത്തിന് അതിന്റെ അധികാരം നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു.

(ബി) വാസ്തവത്തിൽ, ***മദൻ മോഹൻ പഥക്കും മറ്റൊരാളും വേഴ്സസ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ എ.ഐ.ആർ 1978 എസ്.സി. 803 ; (1978) 2 എസ്.സി.സി. 50*** കേസിൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ തുടർന്ന് പാർലമെന്റ് ഒരു നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നത് മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിന്റെ നിർബന്ധിത ഫലത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുമോ എന്ന ചോദ്യം ഈ കോടതിയുടെ ഏഴ് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് പരിഗണിച്ചു. ആ കേസിൽ, കൽക്കട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിനെതിരെ സമർപ്പിച്ച

അപ്പീൽ ഈ കോടതിയിൽ വാദിക്കാതിരിക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായം അന്തിമമാകാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു. കൽക്കട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെത്തുടർന്ന് പാസാക്കിയ നിയമത്തിൽ അതിന്റെ പ്രഭാവം അസാധുവാക്കുകയോ വിധിയെ അസ്വസ്ഥമാക്കുകയോ അതിൻറെ ബന്ധിത സ്വഭാവം ഇല്ലാതാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒന്നും ഇല്ലെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, ആ കേസിൽ കക്ഷിയായിരുന്ന ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ കൽക്കട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായം കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാണെന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പാർലമെന്റ് തുടർന്നുള്ള ഒരു നിയമം പാസാക്കിയെങ്കിലും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധി ചുമത്തിയ ബാധ്യതകളിൽ നിന്ന് അത് ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടില്ല എന്നതിനാൽ 1975-1976 വർഷത്തേക്കുള്ള ക്യാഷ് ബോണസ് കൊൽക്കത്ത ഹൈക്കോടതിയുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിന് അനുസൃതമായി അതിന്റെ ക്ലാസ് III, IV ജീവനക്കാർക്ക് നൽകാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണെന്ന് വിധിച്ചു.

(സി) ***നീലിമ ശ്രീവാസ്തവ വേഴ്സസ് ഉത്തർപ്രദേശ് സംസ്ഥാനം (2021) എസ്.സി.സി ഓൺലൈൻ 610*** ൽ, ***സെക്രട്ടറി, കർണാടക സംസ്ഥാനം വേഴ്സസ് ഉമാ ദേവി (3) (2006) 4 എസ്.സി.സി 1 ("ഉമാ ദേവി 3")*** കേസിനെ പരാമർശിച്ചു. അതിൽ ഭരണഘടനാ ബെഞ്ച് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു: "ഈ തീരുമാനത്തിൽ നിശ്ചയിച്ച തത്വത്തിന് വിരുദ്ധമായ തീരുമാനങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഈ കോടതി ഇവിടെ വിധിച്ചതിന് വിരുദ്ധമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ, മുൻകാലവിധിപ്രമാണമായിട്ടുള്ള അതിന്റെ പദവി നിഷേധിക്കപ്പെടുമെന്നും വ്യക്തമാക്കുന്നു." ***ഉമാ ദേവിയുടെ*** തീരുമാനത്തിൽ നിശ്ചയിച്ച തത്വങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായ മുൻ തീരുമാനങ്ങൾ ഒരു മുൻകാലവിധിപ്രമാണം ആയി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നതാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരീക്ഷണങ്ങളുടെ അർത്ഥം എന്ന് ***നീലിമ ശ്രീവാസ്തവയിൽ*** നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അന്തിമരൂപം കൈവരിച്ചതും കക്ഷികൾക്കിടയിൽ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതുമായ ***ഉമാ ദേവിയിലെ*** തീരുമാനത്തിന് മുമ്പ് നൽകിയ യോഗ്യതയുള്ള കോടതിയുടെ വിധിന്യായം നടപ്പാക്കേണ്ടതില്ലെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. *"മുമ്പത്തെ വിധിന്യായം പുറപ്പെടുവിച്ച തത്വങ്ങളെ മറികടന്ന്, തുടർന്നുള്ള ഉന്നത ഫോറത്തിന്റെ വിധിന്യായം കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള അന്തിമ വിധിനിർണ്ണയത്തെ പിഴതെറിയുകയും അത് നിഷ്ഫലമാക്കുകയും ചെയ്തില്ല" എന്നും നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു."*

മാത്രമല്ല, ഒരു തത്വത്തെ അസാധുവാക്കുന്നതും വിധിന്യായം പിൻവലിക്കുന്നതും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്ന് വിധിക്കപ്പെട്ടു. കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള വിധിന്യായം ഒരു ഉയർന്ന ഫോറത്തിന് അറിയാവുന്നതോ നിയമപ്രകാരം അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതോ ആയ രീതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യുകയും

മറികടക്കുകയും വേണം. തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായത്തിലൂടെ തത്വങ്ങൾ അസാധുവാക്കുന്നത് അസാധുവാക്കിയ വിധിന്യായത്തിലെ കക്ഷികൾക്ക് മേൽ തീരുമാനത്തിന്റെ നിർബന്ധിത ഫലത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തില്ല. ***ഉമാ ദേവി*** കേസിന്റെ 54-ാം ഖണ്ഡികയിലെ നിരീക്ഷണം ***ഉമാ ദേവിയുടെ*** കേസിൽ വിധിക്ക് **മുമ്പ്** പുറപ്പെടുവിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കാൻ മറ്റ് കേസുകളിലെ കക്ഷികളെ ഒഴിവാക്കുന്നില്ലെന്ന് വിധിച്ചു.

(ഡി) ***യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് മേജർ എസ്.പി.ശർമ്മ (2014) 6 എസ്.സി. 351*** എന്ന വിഷയവും പരാമർശിക്കാം. ശർമ്മ (2014) 6 എസ്. സി. സി 351, *"ഒരു യോഗ്യതയുള്ള കോടതി നൽകുന്ന ഒരു തീരുമാനത്തെ കൊളാറ്ററൽ നടപടികളിൽ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല, കാരണം അത് അനുവദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആശയക്കുഴപ്പവും അരാജകത്വവും ഉണ്ടാകുമെന്നും നടപടിക്രമങ്ങളുടെ തീർച്ചയ്ക്ക് അർത്ഥമുണ്ടാകില്ലെന്നും"* പ്രസ്താവിച്ചു. കോടതി തീർപ്പാക്കിയ വിധിന്യായങ്ങൾ വീണ്ടും പരിഗണിക്കുന്നത് കക്ഷികൾക്ക് നിയമപരമായി അനുവദനീയമല്ലെന്നും അത് കോടതി പ്രക്രിയയുടെ ദുരുപയോഗത്തിന് തുല്യമാകുക മാത്രമല്ല, നീതിനിർവഹണത്തിൽ ദൂരവ്യാപകമായ പ്രതികൂല സ്വാധീനം ചെലുത്തുമെന്നും നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു.

(ഇ) ഈ കോടതിയുടെ ഒരു വിധി റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ, രണ്ട് പരിമിതികൾ നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്-ഒന്ന് അധികാരിതാപരവും മറ്റൊന്ന് സ്വയം ചുമത്തപ്പെട്ടതും. ***നാച്ചുറൽ റിസോഴ്സസ് അലോക്കേഷൻ, വിഷയം: സ്പെഷൽ റഫറൻസ് നമ്പർ 1/2012*** കേസിൽ ഇത് വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. താഴെപ്പറയുന്ന പോലെ ജസ്റ്റിസ് ഡി.കെ. ജയിനിന്റെ വാക്കുകളിൽ:

"ഈ കോടതിയുടെ ഒരു തീരുമാനം അനുച്ഛേദം 137 അല്ലെങ്കിൽ തിരുത്തൽ ഹർജി പ്രകാരം മാത്രമേ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ കഴിയൂ എന്നതാണ് ആദ്യത്തെ പരിമിതി. കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള വ്യവഹാരം തീരുമാനിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, റിവ്യൂ കൊണ്ട് മാത്രമേ പ്രവർത്തനപരമായ വിധി വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ കഴിയൂ. വിധി അസാധുവാക്കുന്നത്-ഒരു മുൻകാലപ്രമാണം എന്ന നിലയിൽ- വിധി വീണ്ടും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

രണ്ടാമത്തെ പരിമിതി, ജൂഡീഷ്യൽ അച്ചടക്കത്തിന്റെ സ്വയം ചുമത്തപ്പെട്ട ചട്ടം, ഒരു നിയമപരമായ വിഷയത്തിൽ കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തെ അസാധുവാക്കുന്നത് അപ്പീലിൽ പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നതായി കണക്കാക്കുന്നില്ല, മറിച്ച് അസാധാരണമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ മാത്രമേ

ഇത് ചെയ്യുകയുള്ളൂ, ഉദാഹരണത്തിന്, മുമ്പത്തെ തീരുമാനം അപ്രസക്തമോ പ്രസക്തമോ ഭൗതികമോ ആയ വസ്തുതകളുടെ അഭാവത്തിൽ നൽകപ്പെടുമ്പോഴോ അല്ലെങ്കിൽ അത് വ്യക്തമായും തെറ്റാണെന്നും പൊതു കുഴപ്പമുണ്ടാക്കാൻ പ്രാപ്തമാണെങ്കിൽ മാത്രമേ ഇത് ചെയ്യുകയുള്ളൂ."

"വാസ്തവത്തിൽ, നിയമത്തിന്റെ ഒരു തത്വത്തെ അസാധുവാക്കുന്നത് അപ്പീൽ അധികാരിതയുടെ ഫലമല്ല, മറിച്ച് അതിന്റെ അന്തർലീനമായ അധികാരത്തിന്റെ അനന്തരഫലമാണ്" എന്നും നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. മുൻ ഉത്തരവിനെ ബാധിക്കാത്തിടത്തോളം കാലം ഈ അന്തർലീനമായ അധികാരം പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയും " എന്ന് കൂടുതലായി നിരീക്ഷിച്ചു.

(എഫ്) കൂടാതെ, ഈ കോടതിയുടെ ഏഴ് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ചന്ദ്രചൂഡ് മുഖേന സംസാരിക്കുന്നു. ***സ്പെഷ്യൽ കോർട്ട്സ് ബിൽ, 1978, വിഷയം (1979) 1 എസ്.സി.സി. 380*** ൽ, ഈ കോടതി ഇതിനകം തീരുമാനിച്ച ചോദ്യം റിവ്യൂ ആവശ്യമെങ്കിൽ നേരത്തെ എടുത്ത കാഴ്ചപ്പാട് അസാധുവാക്കാനും ഈ കോടതിക്ക് എപ്പോഴും അവസരമുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ ഇന്ത്യൻ പ്രദേശത്തെ മറ്റെല്ലാ കോടതികളെയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 143 (1) പ്രകാരം ഉപദേശക അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കുമ്പോഴും ഈ കോടതി പ്രകടിപ്പിച്ച കാഴ്ചപ്പാടിന് അവർ ബാധ്യസ്ഥരായിരിക്കണം.

ഈ കോടതിക്ക് സ്റ്റെർ ഡിസൈസിസ് (മുൻകാല വിധിന്യായങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമായി തീർപ്പാക്കുന്നു) തത്വം ബാധകമല്ലെങ്കിലും, ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 137 ന്റെ ബലത്തിൽ, ഈ കോടതിക്ക്, തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായത്തിൽ, മുൻ വിധിന്യായത്തെ അസാധുവാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, വിധിന്യായത്തിലെ വിധിശാസനത്തെ അത് തടസ്സപ്പെടുത്തില്ല. കൂടാതെ, മുമ്പത്തെ വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയ തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതുവരെ മറ്റെല്ലാ കേസുകളിലും ഈ വിധിന്യായത്തെ പിന്തുടരേണ്ടതുണ്ട്.

(ജി) ***പശ്ചിമ ബംഗാൾ സ്റ്റേറ്റ് വേഴ്സസ് കമൽ സെൻഗുപ്ത (2008) 8 എസ്. സി. സി 612*** കേസിൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ട്രൈബ്യൂണൽ നിയമം, 1985 ലെ വകുപ്പ് 22(3) റിവ്യൂ അധികാരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ പരിഗണനയ്ക്ക് വന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ ചോദ്യം കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമപ്രകാരം സ്ഥാപിതമായ ഒരു ട്രൈബ്യൂണലിന് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും കാരണങ്ങൾ ലഭ്യമാണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഉത്തരവോ

തീരുമാനമോ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അർഹതയുണ്ടെന്ന് വിധിച്ചു. ആ സാഹചര്യത്തിൽ, നിയമത്തിന്റെ ഒരു വിഷയത്തിൽ സമാനമായ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഉന്നത കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള വിരുദ്ധമായ വിധിന്യായം മുമ്പത്തെ വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യത്തിനായി രേഖയിൽ പ്രകടവും വ്യക്തവുമായ ഒരു പിശകായി കണക്കാക്കാനാകുമോ എന്ന ചോദ്യം, പ്രസ്തുത ചോദ്യത്തിൽ ഹൈക്കോടതികൾക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ പരിഗണിച്ചു. ഈ വിഷയത്തിൽ അഭിപ്രായഭിന്നത നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ, നിയമ കമ്മീഷൻ ഇത് മനസ്സിലാക്കുകയും ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി-ൽ ഭേദഗതി നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു, ഇത് ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 2 ന ശേഷം വിശദീകരണം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്ക് നയിച്ചു. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന കേസുകൾ പരാമർശിച്ചിരുന്നു:

(i) ***ഹരിശങ്കർ പാൽ വേഴ്സസ് അനന്ത് നാഥ് മിത്തർ 1949 എഫ്. സി. ആർ 36*** കേസിൽ, ഫെഡറൽ കോടതിയുടെ അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് തീരുമാനത്തെ സൂചിപ്പിച്ചു, അതിൽ ഒരു തീരുമാനം നിയമപരമായി തെറ്റാണെങ്കിൽ, അത് തീർച്ചയായും റിവ്യൂവിന് ഉത്തരവിടുന്നതിന് അടിസ്ഥാനമില്ലെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. മാത്രമല്ല, കേസ് തെറ്റായി തീരുമാനിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പ്രകാരം റിവ്യൂ ചെയ്യാനുള്ള അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിനെ ന്യായീകരിക്കുന്ന രേഖയിൽ പ്രകടമായ ഈ പിശക് വ്യക്തമായ ഒന്നായി കണക്കാക്കാൻ കഴിയില്ല.

(ii) ***പാരിസൺ ദേവി വേഴ്സസ് സുമിത്രി ദേവി (1997) 8 എസ്. സി. സി 715*** ലും ആശ്രയിച്ചു. കൂടാതെ തെറ്റായ തീരുമാനവും രേഖയിൽ പ്രകടവും വ്യക്തവുമായ പിശകും തമ്മിൽ വ്യക്തമായ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്ന് നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ആദ്യത്തേത് ഉന്നത ഫോറത്തിന് ശരിയാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിലും, രണ്ടാമത്തേത് റിവ്യൂ അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ശരിയാക്കാൻ കഴിയൂ. ഒരു റിവ്യൂ ഹർജിക്ക് പരിമിതമായ ഉദ്ദേശ്യമുണ്ട്, അത് "രൂപം മാറിയ അപ്പീൽ" ആകാൻ അനുവദിക്കാനാവില്ല.

(iii) ***നാലാഗഡ് ദേഹാതി സഹകരണ ഗതാഗത സംഘം ക്ലിപ്തം വേഴ്സസ് ബേലി റാം എ.ഐ.ആർ 1981 എച്ച് പി 1*** കേസിൽ ഹിമാചൽ പ്രദേശ് ഹൈക്കോടതിയുടെ ഫുൾ ബെഞ്ചായ വിശദീകരണം പരിഗണിച്ച്, സുപ്രീം കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായം അല്ലെങ്കിൽ അതേ കോടതിയുടെ ഒരു വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ വിധിന്യായത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന വിഷയത്തിൽ വിപരീത വീക്ഷണം

പുലർത്തുന്നത് റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായത്തിൻറെ രേഖയിൽ വ്യക്തമായ തെറ്റോ പിശകോ അല്ലെന്ന് വിധിച്ചു.

(iv) ***ഗ്യാൻ ചന്ദ്ര ദ്വിവേദി വേഴ്സസ് സെക്കൻഡ് എഡിജെ, കാൺപൂർ എഐആർ 1987 അലഹബാദ് 40*** എന്ന വിഷയവും പരാമർശിക്കപ്പെട്ടു, അതിൽ കേരള ഹൈക്കോടതി ഒഴികെയുള്ള മിക്കവാറും എല്ലാ ഹൈക്കോടതികളും ഒരു വിധിന്യായത്തിലെ നിയമപരമായ ഒരു വിഷയം മറ്റൊരു കേസിൽ സുപ്രീം കോടതിയുടെ തുടർന്നുള്ള തീരുമാനത്തിലൂടെ മാറ്റിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വിധിന്യായം റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിന് സാധുവായ അടിസ്ഥാനം നൽകാൻ കഴിയില്ല എന്ന വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ഏകകണ്ഠമായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടതായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു.

(v) കൂടാതെ, റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾ ആശ്രയിക്കുന്ന ***നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്ബിനെ*** (മേൽപ്പരാമർശം) പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട്, തുടർന്നുള്ള സംഭവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ആ കേസിൽ റിവ്യൂ അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള പരിഗണന എതിരാളികളായ ക്രിക്കറ്റ് അസോസിയേഷനുകൾ തമ്മിലുള്ള തർക്കം ഉൾപ്പെടുന്ന മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസിന്റെ വസ്തുതകളിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങുന്നതായി നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, ***നേതാജി ക്രിക്കറ്റ് ക്ലബ്ബിലെ*** തീരുമാനം പൊതുവായ യുക്തിയായി പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായങ്ങളിൽ നിന്ന് തത്വങ്ങൾ വിവരിക്കുമ്പോൾ, മറ്റുപലതിനുമൊപ്പം, നിലവിലെ കേസുകൾക്ക് പ്രസക്തമായ ഇനിപ്പറയുന്ന തത്വങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നു:

i) ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണം" എന്ന പ്രയോഗം മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യവസ്ഥയിൽ വ്യക്തമാക്കിയ മറ്റ് അടിസ്ഥാനങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

(ii) റിവ്യൂ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിന്റെ മറവിൽ തെറ്റായ ഒരു ഉത്തരവ്/തീരുമാനം ശരിയാക്കാൻ കഴിയില്ല.

(എച്ച്) 2022 ലെ എസ്.എൽ.പി (സി) നമ്പരുകൾ 9602-9603 ൽ നിന്നും ഉത്ഭവിക്കുന്ന 2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5503-5504 നോടൊപ്പം 2022 ലെ എസ്.എൽ.പി(സി) 11290 ൽ നിന്നും

ഉത്ഭവിക്കുന്ന 2022 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 5505 ലെ 18.08.2022 ലെ സമീപകാല വിധിന്യായത്തിൽ ***എസ്. മധുസൂദൻ റെഡ്ഡി വേഴ്സസ് വി. നാരായണ റെഡ്ഡി (2022) എസ്.സി.സി. ഓൺ ലൈൻ എസ്.സി. 1034*** കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് മേൽപ്പറഞ്ഞ ***ചജ്ജു റാം വേഴ്സസ് നെക്കി എ.ഐ.ആർ 1922 പി.സി. 112, മോറാൻ മാർ ബാസെലിയോസ് കത്തോലിക്കർ വേഴ്സസ് മോസ്റ്റ് റവറൻറ് മാർ പൌലോസ് അത്തനേഷ്യസ്*** (മേൽപ്പരാമർശം) കേസുകൾ പ്രത്യേകമായി പരാമർശിച്ചു. അതിൽ "ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണം" എന്ന വാക്കുകൾ "നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയതിന് സമാനമായ കാരണങ്ങളാൽ മതിയായ കാരണം" എന്നാണ് നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ കേസുകൾ പരാമർശിക്കുമ്പോൾ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി പ്രകാരം റിവ്യൂ അധികാരിത പ്രയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു അവശ്യ തത്വം "മറ്റേതെങ്കിലും മതിയായ കാരണത്താൽ" റിവ്യൂ നിലനിർത്താനാകുമെന്നതാണെന്നും നിയമത്തിൽ വ്യക്തമാക്കിയതിന് സമാനമായ കാരണങ്ങളാൽ മതിയായ ഒരു കാരണത്തെ അർത്ഥമാക്കുന്നതിന് ഈ അടിസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി ചുരുക്കിയെന്നും മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് ആവർത്തിച്ചു.

(i) മേൽപ്പറഞ്ഞ കേസിൽ റിവ്യൂ എപ്പോഴാണ് നിലനിർത്താൻ കഴിയാത്തത് എന്നതിന്റെ ചില കാരണങ്ങൾ ഈ കോടതി താഴെ പറയുന്നത് പോലെ വിവരിച്ച ***യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ വേഴ്സസ് സന്ദൂർ മാംഗനീസ് & അയൺ ഓർസ് ക്ലിപ്തവും മറ്റുള്ളവരും (2013) 8 എസ്. സി. സി. 337-ലും*** ശ്രദ്ധ ചെലുത്തി:-

(i) പൂർത്തിയാക്കിയ വിധികൾ വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ പഴയതും അസാധുവാക്കിയതുമായ വാദത്തിന്റെ ആവർത്തനം പര്യാപ്തമല്ല.

(ii) അപ്രസക്തമായ അനുമാനത്തിന്റെ ചെറിയ തെറ്റുകൾ,

(iii) റിവ്യൂ നടപടികൾ കേസിന്റെ യഥാർത്ഥ വിചാരണയുമായി തുലനം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല.

(iv) ഉത്തരവിൽ പ്രകടവും പ്രസക്തവുമായ പിശക് അതിന്റെ ദൃഢതയെ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയോ നീതിയുടെ ഭംഗത്തിനു കാരണമാവുകയോ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ റിവ്യൂ നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ല.

(v) ഒരു തെറ്റായ തീരുമാനം വീണ്ടും കേൾക്കുകയും തിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന രൂപം മാറിയ അപ്പീലല്ല റിവ്യൂ, മറിച്ച് പ്രകടമായ പിശകിന് മാത്രം ബാധകമാണ്.

(vi) ഈ വിഷയത്തിൽ രണ്ട് കാഴ്ചപ്പാടുകൾ ഉണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യത റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാനമായിരിക്കില്ല.

(vii) രേഖയിൽ വ്യക്തമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന പിശക് കണ്ടെത്തുകയും തിരയുകയും ചെയ്യേണ്ട ഒരു തെറ്റായിരിക്കരുത്,

(viii) രേഖയിലുള്ള തെളിവുകളുടെ വിലമതിപ്പ് പൂർണ്ണമായും അപ്പീൽ കോടതിയുടെ അധികാരപരിധിയിലാണ്, അത് റിവ്യൂ ഹർജിയിൽ വാദിക്കാൻ അനുവദിക്കാനാവില്ല;

(ix) പ്രധാന വിഷയം വാദിക്കുന്ന സമയത്ത് ആവശ്യപ്പെട്ട അതേ നിവൃത്തി നിഷേധിക്കപ്പെടുമ്പോൾ റിവ്യൂ നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ല."

47. വാസ്തവത്തിൽ, ***ഹരിയാന സംസ്ഥാനം വേഴ്സസ് ജി.ഡി. ഗോയങ്ക ടൂറിസം കോർപ്പറേഷൻ ക്ലിപ്തം (2018) 3 SCC 585 ൽ***, എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിൽ ഒരു വലിയ ബെഞ്ചിനെ പരാമർശിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ തീരുമാനം തീർപ്പാക്കാതെ, ഹൈക്കോടതികൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ വ്യാഖ്യാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു കേസും കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. അതിനാൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** കേസിൽ 21.02.2018 നും വലിയ ബെഞ്ച് വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ച തീയതി വരെ അതായത് , 06.03.2020 വരെയുള്ള തീയതികൾക്കിടയിൽ, എൽ.എ.നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) പ്രകാരം ഉണ്ടാകുന്ന കേസുകളും ഏറ്റെടുക്കൽ 1894 ലെ നിയമം പ്രകാരം ആരംഭിച്ചെങ്കിൽ മാത്രം അത് എത്രത്തോളം ബാധിക്കുമെന്നും കൈകാര്യം ചെയ്യരുതെന്ന് ഹൈക്കോടതികളോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു, എന്നാൽ ഈ കോടതിയോ ഹൈക്കോടതിയോ പുറപ്പെടുവിച്ച മേൽപ്പറഞ്ഞ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് തീരുമാനിച്ച കേസുകളോ ***പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിശാസനയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ കോടതി പോലും തീരുമാനിച്ച കേസുകളോ ആ കേസുകളിലെ കക്ഷികൾക്കിടയിൽ അവഗണിക്കാൻ കഴിയില്ല. ***പുനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായം അസാധുവാക്കിയതിനാൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ നിർദ്ദേശത്തെ തുടർന്ന് ഒരു മുൻകാലവിധിപ്രമാണമായിട്ടുള്ള അതിന്റെ മൂല്യം നഷ്ടപ്പെടും, അതിനാൽ ഇത് ഒരു മുൻകാലവിധിപ്രമാണമായി ഉദ്ധരിക്കാൻ കഴിയില്ല.

48. അതിനാൽ, ഈ കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണത്തിന്റെ പരിധിയും വ്യാപ്തിയും കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ നിലനിൽക്കുന്നതല്ല, ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായവും ഉത്തരവുകളും റിവ്യൂ ചെയ്യേണ്ടതില്ല, റിവ്യൂ ഹർജികൾ തള്ളാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്.

49. ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിയെത്തുടർന്ന് രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള വിവിധ ഹൈക്കോടതികളിൽ റിട്ട് ഹർജികൾ തീർപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും മേൽപ്പറഞ്ഞ റിട്ട് ഹർജികളിൽ അല്ലെങ്കിൽ ഇൻട്രാ കോർട്ട് അപ്പീലുകളിൽ പാസാക്കിയ മേൽപ്പറഞ്ഞ തീരുമാനങ്ങൾ അന്തിമരൂപം പ്രാപിക്കുകയും കക്ഷികൾക്ക് ബാധകമാകുകയും ചെയ്തിരിക്കാമെന്നും ഓർമ്മിക്കേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്. ഈ റിവ്യൂ ഹർജികൾ അനുവദിക്കുകയും നിലനിർത്താൻ കഴിയുമെന്ന് കരുതുകയും ചെയ്താൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** വിധിന്യായത്തെത്തുടർന്ന് റിട്ട് ഹർജികളിൽ വിവിധ ഹൈക്കോടതികൾ പാസാക്കിയ തീരുമാനങ്ങൾ റിവ്യൂ ചെയ്യണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് നൂറുകണക്കിന് റിവ്യൂ ഹർജികൾ ഫയൽ ചെയ്യും. ഇത് അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരുപാട് പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും കക്ഷികൾ തമ്മിലുള്ള തീരുമാനങ്ങളുടെ ബന്ധിത സ്വഭാവത്തെ അസ്വസ്ഥമാക്കുകയും വ്യവഹാരത്തിലെ അന്തിമതയുടെ സിദ്ധാന്തത്തിന് വിരുദ്ധമാവുകയും ചെയ്യും.

50. ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്ര*** (മേൽപ്പരാമർശം) എന്ന കേസിൽ 217-ാം ഖണ്ഡികയിലെ രണ്ട് ബഹുമാന്യരായ ജഡ്ജിമാർ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിൽ*** നൽകിയ വിധിന്യായവും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** പിന്തുടർന്ന കൊണ്ടുള്ള മറ്റ് തീരുമാനങ്ങളും തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുമ്പോൾ "ഈ തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ*** അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകിയ തീരുമാനങ്ങൾ ഉചിതമായ കേസുകളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ അവസരമുണ്ട്" എന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വലിയ ബെഞ്ച് വിധിന്യായത്തിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡികയിലോ മറ്റേതെങ്കിലും ഖണ്ഡികയിലോ മേൽപ്പറഞ്ഞവ നിരീക്ഷിച്ചില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ഒരു വലിയ ബെഞ്ച് രൂപീകരിക്കാൻ കാരണം, ***ഇൻഡോർ ഡെവലപ്മെന്റ് അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്രയിൽ*** 2:1 എന്ന ഭൂരിപക്ഷത്തിൽ ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ*** തെറ്റായ ധാരണയിലൂന്നിയ വിധിയാണെന്നും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനം രണ്ട് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ചാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിനാൽ,എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ വ്യാഖ്യാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചോദ്യത്തിൽ ആധികാരികമായ ഒരു പ്രഖ്യാപനം നടത്തുന്നതിനും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനത്തിന്റെ കൃത്യതയെ ചോദ്യം ചെയ്ത് ഈ കോടതി നിരവധി ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിച്ചതിനാലും, ബഹുമാനപ്പെട്ട ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ ഒരു വലിയ ബെഞ്ച് രൂപീകരിച്ചു. ഇപ്പോൾ, അഞ്ച് ജഡ്ജിമാരുടെ വലിയ ബെഞ്ചിന്റെ ഏകകണ്ഠമായ വിധിന്യായം നിലനിൽക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായത്തിന്റെ 365-ാം ഖണ്ഡികയിലോ മറ്റേതെങ്കിലും ഖണ്ഡികയിലോ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലെ*** തീരുമാനവും ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** തുടർന്നുള്ള എല്ലാ

തീരുമാനങ്ങളും അസാധുവാക്കിയ തീരുമാനങ്ങൾ റിവ്യൂ ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ഒരു നിരീക്ഷണവുമില്ല. മുകളിൽ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ള ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അത്തരമൊരു റിവ്യൂ അനുവദനീയമല്ല എന്നതിനാൽ ഈ നിരീക്ഷണം അതിന്റെ അഭാവത്തിൽ വ്യക്തമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ, ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി വേഴ്സസ് ശൈലേന്ദ്രയിൽ*** ഭൂരിപക്ഷമുള്ള രണ്ട് അഭിജ്ഞരായ ജഡ്ജിമാർ ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടില്ല.

51. പരിഗണിക്കേണ്ട മറ്റൊരു വശം കൂടിയുണ്ട്. രണ്ട് കാര്യങ്ങളിൽ അതായത്, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷന്റെ*** കാര്യത്തിൽ (08.02.2018 ന് തീരുമാനിച്ചത്) ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരി*** (06.03.2020 ന് തീരുമാനിച്ചത്) മൂന്ന് ജഡ്ജിമാരുടെ ബെഞ്ച് അസാധുവാക്കിയെങ്കിലും 16.07.2020 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം വിധി റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്തു. അതുപോലെ, ***പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനെ*** തുടർന്ന് ഈ കോടതി 31.08.2016 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച മറ്റൊരു വിധിന്യായം 15.02.2022 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ ഈ ബെഞ്ച് റദ്ദാക്കി. ഇപ്പോഴത്തെ കേസുകൾ പോലെ തന്നെ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പിനെക്കുറിച്ച് വാദങ്ങളൊന്നും മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാത്തതിനാലും ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസിയുടെ വിശദീകരണം കണക്കിലെടുക്കാതെയും 08.02.2018,31.08.2016 തീയതികളിൽ പറഞ്ഞ ഉത്തരവുകൾ/വിധിന്യായം തിരിച്ചുവിളിച്ചതായി ഈ കോടതി വ്യക്തമായി പറയണം. ഓർഡർ XLVII ചട്ടം 1 സിപിസി യുടെ വിശദീകരണം ഈ കേസുകളിൽ ഈ റിവ്യൂ ഹർജികളുടെ നിലനിൽപ്പിന് ഒരു തടസ്സമാണെന്ന് ഈ കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. അതിനാൽ, സിവിൽ അപ്പീലുകൾ/യോഗ്യതകളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രത്യേക അനുമതി ഹർജികൾ കേൾക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, നേരത്തെ പാസാക്കിയ തീരുമാനം റദ്ദാക്കുന്ന ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടും.

പൂനെ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ തെറ്റായി തീരുമാനിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ***ഇൻഡോർ വികസന അധികാരിയിലെ*** വിധിന്യായത്തെ തുടർന്ന് ഇന്നുവരെ റദ്ദാക്കിയ എല്ലാ വിധിന്യായങ്ങളും ഉത്തരവുകളും മുകളിൽ പറഞ്ഞ ചർച്ച കണക്കിലെടുത്ത് നിയമത്തിന് അനുസൃതവുമല്ല.

52. ഹർജികക്ഷികൾ റിവ്യൂ ആവശ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ നിയമപരമായി അനുവദനീയമല്ലെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതിനാൽ, കാലക്രമേണ അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളും ഇപ്പോൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ഒരു ഒഴിവാക്കൽ ഖണ്ഡത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിലാണെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്നു, ഇത് എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 ലെ ഉപവകുപ്പ് 2 ലെ

പരിമിതി വ്യവസ്ഥ ഉൾപ്പെടെ അതിന്റെ വായനയിൽ വ്യക്തമാണ്. ഏറ്റെടുക്കൽ കഴിയുന്നത്ര ഒഴിവാക്കുക എന്നതാണ് ലക്ഷ്യം. ഒരുപക്ഷേ വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്ന് ഒരു സൂചന സ്വീകരിച്ച്, ചില കേസുകളിൽ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ പുതുതായി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ ഈ കോടതി ഹർജികക്ഷികൾക്ക് സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകി, പരാജയപ്പെട്ടാൽ ഭൂമി കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ ഭൂവുടമകൾക്ക് തിരികെ നൽകണം. അതിനാൽ, എൽ.എ. 2013 നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം ഒരു വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിച്ച് ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ പുതിയ ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഇവിടെ റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾ ഭൂമി കൈവശമുണ്ടെങ്കിൽ, അതിന്റെ ഭൗതിക കൈവശം യഥാർത്ഥ ഭൂവുടമകൾക്ക് തിരികെ നൽകണം.

53. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾക്കും അപേക്ഷകർക്കും നൽകാവുന്ന ഒരേയൊരു നിവൃത്തി എൽ.എ.നിയമം, 2013 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കൽ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള കാലയളവ് ഇന്ന് മുതൽ ഒരു വർഷത്തേക്ക് നീട്ടുക എന്നതാണ്. അതുവരെ, ഭൂമിയുടെ ഭൗതിക കൈവശം ഇതിനകം ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥാപനം ഏറ്റെടുക്കുകയോ ഗുണഭോക്താവിന് കൈമാറുകയോ ചെയ്തിട്ടുള്ള സന്ദർഭങ്ങളിൽ, അത്, അതാത് സംഗതി പോലെ, ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥാപനത്തിലോ ഗുണഭോക്താവിലോ തുടരും.

54. അതിനാൽ, റിവ്യൂ ഹർജികക്ഷികൾക്കും അപേക്ഷകർക്കും പരിമിതമായ നിവൃത്തി മാത്രമേ നൽകുന്നുള്ളൂ, ഈ കോടതിയുടെ അപവദിത വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ റിവ്യൂ ഹർജികളിൽ റിവ്യൂ ചെയ്യുന്നില്ല. ചില കേസുകളിൽ ഇത് ഫയൽ ചെയ്യുന്നതിൽ കാലതാമസമുണ്ട്. റിവ്യൂ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട വിധിന്യായങ്ങൾ/ഉത്തരവുകൾ പാസാക്കിയ തീയതി മുതൽ സമയം കടന്നുപോകുന്നതും എൽ.എ. നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 24 (2) ന്റെ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ അനിശ്ചിതത്വവും കോവിഡ്-19 മൂലവും അപവദിത ഉത്തരവിൽ തന്നെ പുതിയ ഏറ്റെടുക്കൽ ആരംഭിക്കാൻ ഒരു വർഷത്തെ സമയവും അനുവദിച്ചതും കാരണമാണിത്. അതിനാൽ, ഈ കാലതാമസം ക്ഷമിക്കപ്പെടുന്നു.

55. അപവദിത ഉത്തരവുകളിൽ അത്തരം നിർദ്ദേശങ്ങളൊന്നും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ, പ്രത്യേകാനുമതി ഹർജികൾ തള്ളിക്കളഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഹർജികക്ഷികൾക്ക് ഉപദേശം ലഭിക്കുകയാണെങ്കിൽ 2013 എൽ.എ നിയമപ്രകാരം പുതിയ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്.

56. തത്ഫലമായി, മേൽപ്പറഞ്ഞ നിബന്ധനകളിന്മേൾ റിവ്യൂ ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നു.

ചെലവുകൾ ഇല്ല.

നിധി ജയിൻ

(സഹായം: തമന്ന, എൽ.സി.ആർ.എ)

ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് മുൻപാകെ വിഷയം സമർപ്പിക്കണം.

.